

2015

$\beta \ddot{y} \alpha \pm \dot{\lambda} \acute{\alpha}^3 \pm \frac{1}{2} \pm 0 \pm 1 \cdot \gg \mu^1 \ddot{a} \zeta \acute{\alpha} \acute{\alpha}^3 - \pm \ddot{a}$
 $\beta \ddot{y} \bullet \acute{\alpha} \acute{\alpha} \acute{e} \grave{\alpha} \pm \hat{e}^0 \textcircled{R} \hat{a} \wedge \frac{1}{2} \acute{e} \tilde{a} \cdot \hat{a} : \ddot{a} \acute{\alpha} - \frac{1}{2} \zeta \textcircled{R}$
 $\beta \ddot{y} \pm^3 \acute{e} \frac{1}{2}^1 \tilde{a} \ddot{a}^1 \circ \dot{\lambda} \dot{\lambda} \zeta \cdot \frac{1}{4} \pm$

Kapnoullas, Ioannis

$\beta \ddot{y} \acute{\alpha} \dot{\lambda}^3 \acute{\alpha} \pm \frac{1}{4} \frac{1}{4} \pm \mu, \frac{1}{2} - \hat{a}^0 \pm 1 \bullet \acute{\alpha} \acute{\alpha} \acute{e} \grave{\alpha} \pm \hat{e}^0 \dot{\lambda} \ddot{y}^1 \circ \zeta \frac{1}{2} \zeta \frac{1}{4}^1 \circ \dot{\lambda} \text{ } ^{-0} \pm 1 \zeta, \textcircled{R} \zeta \gg \textcircled{R} \bullet \zeta \frac{1}{4}^1 \circ \dot{\lambda} \frac{1}{2}^0 \pm 1$
 $\beta \ddot{y} \bullet \acute{\alpha}^1 \tilde{a} \tilde{a} \cdot \frac{1}{4} \hat{1} \frac{1}{2}, \pm \frac{1}{2} \mu \acute{\alpha}^1 \tilde{a} \tilde{a} \textcircled{R} \frac{1}{4}^1 \zeta \bullet \mu \neg \acute{\alpha} \zeta \gg^1 \hat{a} \neg \acute{e} \zeta \acute{\alpha}$

<http://hdl.handle.net/11728/6910>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

“ΤΡΕΝΟ Ή ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΟΧΗΜΑ”

ΤΟΥ

ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΠΝΟΥΛΛΑ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό

Δίκαιο (LLM)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

Πάφος, Κύπρος

2015

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

Υποβληθείσα στο Τμήμα Νομικής

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

“ΤΡΕΝΟ Η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΟΧΗΜΑ”

Επιβλέπων Καθηγητής

Κωνστ. Γε. Αθανασόπουλος

Εξεταστική Επιτροπή

Κοσμήτορας /Διευθυντής Προγράμματος

Αντώνης Μανιτάκης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε) αποτελεί ένα μοναδικό εγχείρημα στην παγκόσμια πολιτική ιστορία κατά το οποίο κυρίαρχα κράτη με σαφείς πολιτειακές και εθνικές διαφορές, ως επίσης με μία ιστορία αιματηρών πολέμων, καθώς και διαφορές κουλτούρας, έχουν εκχωρήσει κρατική κυριαρχία βάσει Συνθηκών, σε ένα νέο διεθνές νομικό μόρφωμα το οποίο επέλεξαν ελεύθερα να ακολουθήσουν, και ακόμα και μετά από αίτηση εισδοχής συμμόρφωσης σε νομοθεσίες που μπορεί και να μην ασπάζονταν, και όλα μαζί συγκροτούν μία πολιτειακή δομή, που λειτουργεί χρησιμοποιώντας ένα δαιδαλώδες δίκτυο οργάνων, υπερεθνικού και διακυβερνητικού χαρακτήρα.¹

Η δομή αυτή έχει την δική της δυναμικότητα και βρίσκεται σε διαρκή εξέλιξη, δηλαδή μπορεί να αλλάζει συνεχώς, όπως σε ένα βιολογικό οργανισμό, και συνδυάζει στοιχεία ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας προσβλέποντας ή προσδοκώντας μελλοντικά προς την δημιουργία, τελικά, μίας νέας κυρίαρχης διεθνούς προσωπικότητας που μπορεί να έχει ακόμα και την μορφή ενιαίου κράτους με πλήρη εξωτερική πολιτική και μηχανισμούς επιβολής των αποφάσεων του.²

Το σίγουρο είναι ότι σήμερα η Ε.Ε είναι πρωτίστως τελωνειακή και νομισματική ένωση όπου η νομισματική πολιτική τουλάχιστον για τις χώρες που βρίσκονται στη ζώνη του Ευρώ ασκείται από την Ε.Ε. Υπάρχει όμως προβληματισμός σχετικά με το μέλλον της ειδικά με την υπάρχουσα οικονομική κρίση σε ορισμένα κράτη μέλη.

Ένα πολύ μεγάλο ερώτημα είναι κατά πόσον η Ε.Ε θα μπορέσει να υλοποιήσει το όραμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης; Η οικονομική κρίση κατέδειξε τις αδυναμίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην οικονομία. Υπάρχει ένα κλίμα αυξανόμενης απογοήτευσης μεταξύ των πολιτών ειδικά αυτών που υποφέρουν περισσότερο καθώς και δυσπιστίας, γνωστό και ως Ευρωσκεπτικισμός με το παράδειγμα της Βρετανίας όπου ο πρωθυπουργός Ντέιβητ Κάμερον δήλωνε στις 23/1/2013 ότι η ΕΕ είναι ελκυστική ως μέγεθος αγοράς των 500 εκατομμυρίων καταναλωτών και απείλησε με δημοψήφισμα να αποφασιστεί το μέλλον της Βρετανίας στην ΕΕ.³ Το εργαλείο που

¹ Στεφάνου, Κ. (2007). "Το θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" επιμέλεια στο Μαραβέγιας, Ν, Τσινισιζέλης, Μ. "Νέα ευρωπαϊκή ένωση. Οργάνωση και πολιτική. 50 χρόνια. Αθήνα. Εκδ: Θεμέλιο

² Ιωακειμίδης, Π. (1995, σελ, 310-312), Ευρωπαϊκή Πολιτική Ένωση, Θεωρία – Διαπραγματεύσεις, Θεσμοί και Πολιτικές. Η συνθήκη του Μάαστριχ και η Ελλάδα. Αθήνα: εκδ. Θεμέλιο

³ <http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article415>

έχει χρησιμοποιηθεί για την επίτευξη της ολοκλήρωσης είναι οι διευρύνσεις, που γίνονται βάσει οικονομικών και πολιτικών κριτηρίων όταν οι υποψήφιες χώρες έχουν ικανοποιήσει τα κριτήρια για τα οποία είχαν κληθεί να εναρμονιστούν και σε γενικές γραμμές κρίνονται επιτυχημένες.

Η πολυεθνικότητα και η ύπαρξη ούτως η άλλως συγκρουόμενων συμφερόντων μεταξύ των κρατών μελών η ακόμα και επιθυμία επικράτησης ή το παίξιμο πρωτεύοντα ρόλου από τα μεγαλύτερα και ισχυρότερα οικονομικά κράτη φαίνεται να δυσκολεύει και να αποτελεί εμπόδιο την προσπάθεια της πραγματοποίησης του οράματος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Στις 13 Δεκεμβρίου του 2007, οι αρχηγοί των κρατών μελών και των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) υπέγραψαν στην Λισσαβόνα την Μεταρρυθμιστική Συνθήκη (Reform Treaty), που για το λόγο αυτό αποκλήθηκε «Συνθήκη της Λισσαβόνας». Πρόκειται για τη Συνθήκη που συντάχθηκε από την Διακυβερνητική Διάσκεψη του 2007, μετά την αποτυχία της διαδικασίας επικύρωσης της Συνταγματικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας είναι μια ακόμη Συνθήκη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, με την οποία τροποποιούνται, βελτιώνονται και συμπληρώνονται οι Συνθήκες που διέπουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ) και η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Ωστόσο, ο συνταγματικός της χαρακτήρας έδωσε την εντύπωση ότι δημιουργείται ένα νέο, ομοσπονδιακής δομής, «κράτος», πράγμα που φόβισε ορισμένα κράτη μέλη και τους πολίτες των, με αποτέλεσμα η Συνταγματική Συνθήκη να μην επικυρωθεί από το ένα τρίτο των κρατών μελών της Ένωσης.⁴

Με την εργασία αυτή θα επιχειρηθεί να εξεταστεί η πορεία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης μέσα από την λειτουργία των υπερεθνικών καθώς και διακυβερνητικών των οργάνων της Ε.Ε έως σήμερα να διερευνήσουμε τις θεωρίες γύρω από την πολιτειακή της οργάνωση να αναλύσουμε τη διεθνή ετερότητα της και να παρουσιάσουμε την ιδέα και τις αδυναμίες της και τέλος να αναλύσουμε και να εξετάσουμε κατά πόσον μέσα από όλους αυτούς τους μηχανισμούς θέσπισης νόμων λήψης αποφάσεων, ενιαίου δασμολογίου, ελεύθερης διακίνησης αγαθών, εμπορευμάτων και υπηρεσιών, λειτουργίας της Ε.Ε, εποπτικού έλεγχου, επίλυσης

⁴ http://www.mfa.gov.cy/mfa/mfa2006.nsf/eu06_gr/eu06_gr?OpenDocument

διαφορών δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας προκύπτει ένα αργό, θορυβώδες και δυσκίνητο κατασκευάσμα που παραπέμπει σε παλαιάς κοπής αμαξοστοιχία-τρένο ή πρόκειται για ένα ταχύτατο, λειτουργικό, εύχρηστο, αποτελεσματικό, και αξιόπιστο μάρφωμα που μας θυμίζει αγωνιστικό όχημα.⁵

Έχοντας κατά νου τα πιο πάνω καθώς και την έκταση που έχει πάρει η συζήτηση σχετικά με την αναγκαιότητα της Ε.Ε, και αυτό είναι απόρροια της κρίσης που έπληξε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες μεταξύ των οποίων και η Κύπρος και την επικρατούσα αντίληψη ότι η Ε.Ε δεν έκαμε τίποτε το ουσιαστικό να βοηθήσει απλά έσπρωχναν οι πιο εύρωστες οικονομικά χώρες το μαχαίρι πιο βαθιά στο πληγωμένο σώμα των οικονομιών μας με αποτέλεσμα να την πληρώσει ο απλός πολίτης με απολύσεις αποκοπές μισθών ανεργία ακόμα πείνα και ανέχεια, με οδήγησαν στην απόφαση για το θέμα που θα έχει η πτυχιακή μου εργασία " Τα θεσμικά όργανα και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ατμομηχανή ή αγωνιστικό όχημα; ".

Με τη βοήθεια και την συμπαράσταση και καθοδήγηση του εξαιρετου σε όλους τους τομείς καθηγητού μου κ. Κωνσταντίνου ΓΕ. Αθανασόπουλου, κατάφερα να ολοκληρώσω την μεταπτυχιακή μου εργασία πράγμα για το οποίο και τον ευχαριστώ θερμά γιατί με έφερε σχεδόν στο τέλος της διαδρομής για την εκπλήρωση του μεγάλου μου στόχου που είναι η απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών κάτι που πριν λίγα χρόνια φάνταζε σαν ουτοπία αλλά αποτελούσε για εμένα στόχος ζωής.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές και λέκτορες του Πανεπιστημίου Νεάπολις στη Πάφο για την βοήθεια που μας παρείχαν σε εμάς τους φοιτητές "κάποιας" ηλικίας και που μας έκαναν να θέλουμε να δώσουμε και άλλη συνέχεια στη ρήση "γηράσκω αεί διδασκόμενος".

Τέλος από τα βάθη της καρδιάς μου ευχαριστώ την σύζυγο μου που ήταν ταυτόχρονα και συμφοιτήτρια μου για την καθολική και συνεχή της στήριξη και που με ανέχτηκε, υπόμενε, στήριξε και στηρίζει, συμπαραστάθηκε με περισσή αγάπη και κατανόηση σε όλες μου τις ιδιοτροπίες.

⁵. <http://ec.europa.eu> "The EU Single Market: Fewer barriers, more opportunities", "Activities of the European Union

Περίληψη

Το αντικείμενο με το οποίο καταπιάνεται η παρούσα εργασία η οποία και εκπονείται μέσα στα πλαίσια εκπόνησης της μεταπτυχιακής μου εργασίας στο Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Νεαπολής Πάφου είναι "Τα θεσμικά όργανα και η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τρένο ή αγωνιστικό όχημα;"

Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας τα θεσμικά όργανα της ΕΕ περιλαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (όπου την προεδρία ασκούν εκ περιτροπής τα κράτη-μέλη), το Συμβούλιο Υπουργών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Υπάρχουν επίσης πολλά άλλα όργανα.

Η παρουσίαση και ανάλυση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ είναι πολύ σημαντική να γίνει με σκοπό να γίνει αντιληπτή η λειτουργία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ γιατί αποτελούν τρόπο ζωής για τους πολίτες της, και ρυθμίζουν την ζωή τους, στις καθημερινές, επαγγελματικές κοινωνικές ή ακόμα ψυχαγωγικές δραστηριότητες .

Τα θεσμικά όργανα μπορεί κανείς να τα κατηγοριοποιήσει σε υπερεθνικά και διακυβερνητικά. Αυτό δείχνει τους διαφορετικούς και ενίοτε μη συμβατούς προσανατολισμούς της Ένωσης, βάσει των προτιμήσεων και προσδοκιών των χωρών-μελών. Η ύπαρξη υπερεθνικών οργάνων καταδεικνύει ότι η επιλεκτική και εθελούσια μεταβίβαση εξουσιών και αρμοδιοτήτων σε μη εθνικά κέντρα λήψης αποφάσεων έχει αξιολογηθεί ως ορθολογική από τα μέλη της ΕΕ. Βέβαια, αυτό δεν ισχύει σε όλους τους τομείς, αφού πεδία, όπως η εξωτερική πολιτική, η άμυνα και η ασφάλεια, συνεχίζουν και αποτελούν πεδία αυτόνομης δράσης των μελών.

Στα διακυβερνητικά όργανα οι εκπρόσωποι των χωρών-μελών εκφράζουν τα εθνικά συμφέροντα των πατρίδων τους, διεκδικώντας τα μέγιστα οφέλη για αυτές, στα πλαίσια μίας διαδικασίας διαπραγμάτευσης και πολυμερών συμβιβασμών. Υπερεθνικά όργανα για παράδειγμα είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, το Σώμα Ορκωτών Λογιστών και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα Παραδείγματα διακυβερνητικών οργάνων είναι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συναποτελούν το θεσμικό τρίγωνο λήψης αποφάσεων της ΕΕ.⁶

Ακούμε μέσα από τα ΜΜΕ, και άλλους φορείς ενημέρωσης, διάφορες υπηρεσίες και όργανα στο χώρο της ενωμένης Ευρώπης, πολλά εκ των οποίων αγνοούμε, ή δεν γνωρίζουμε τον ρόλο και τη σημασία τους, με αποτέλεσμα το έλλειμμα δημοκρατίας, και ο κάθε μέσος πολίτης λόγω άγνοιας μεγαλώνει και διερωτάται αν αυτός ο τεράστιος γίγαντας των 28 κυρίαρχων και ανεξάρτητων χωρών χωράει μέσα σε ένα κουστούμι και κινείται με ταχύτητα τρένου η αγωνιστικού αυτοκίνητου.

Η εργασία αυτή έχει σκοπό, εκτός από την παρουσίαση και ανάλυση των οργάνων της ΕΕ, και την εξέταση της λειτουργικότητας και της αποτελεσματικότητας τους έτσι ώστε να βοηθήσει να γίνει κατανοητός ο τρόπος που τα ευρωπαϊκά διοικητικά όργανα επηρεάζουν την ζωή μας ως πολίτες της ΕΕ και πως αυτά συμβάλλουν στην ενοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου.

Η Ευρωπαϊκή ιδέα δεν περιορίζεται στην ελευθερία διακίνησης αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίων και ανθρώπων, αλλά στη δημιουργία ενός υπερεθνικού κράτους, που θα παράγει πολιτικές για το σύνολο των χωρών-μελών μέσα από μια ανθρώπινη και εύχρηστη λειτουργία έχοντας στόχο το καλό των πολιτών της Ε.Ε αφού εκεί στόχευαν οι ιδρυτές από την αρχή δηλαδή μέσα από τους μηχανισμούς μιας ένωσης και συνεργασίας να μην ξανά ο κίνδυνος ενός καταστροφικού πολέμου.

⁶ Γ.Α. Βοσκόπουλος, "Ευρωπαϊκή Ένωση-Θεσμοί, Πολιτικές, Προκλήσεις, Προβληματισμοί", σ: 46, Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη, 2009.

ABSTRACT

The subject which this work and project is dealing with has been carried out for the purpose of my postgraduate degree in the Department of Law of Neapolis University Pafos. The title of my project is “The institutional instruments and the operation of European Union. “ Train or a racing vehicle?”

The presentation and the analysis of the institutional instruments of the European Union it is important because in nowadays directly they lead and rule the life's of all the citizens of the European union in all their social, professional and entertainment activities and it is essential to be explained in order to understand how the EU works.

Every day, we all hear from the news reports, and other news forums about the various and different instruments inside the EU, and for most of the we don't know how they faction or most of the times we ignore even their existence or their role and as a result the democracy's deficiency enlarges, because citizens do not have equal access on them, so the average citizen due to their of ignorance they wonder how this huge giant of the 28 sovereign independent states fit in one costume and runs as a train or a racing vehicle.

The aim of this project is, except of the presentation and setting out all the details of the institutional instruments of the European Union, look into their functionality and to make clear the real, not only the typical influence that European instruments have on our lives as well as their contribution in the unification of European space.

European idea is not limited in the freedom of distribution of goods, services, capitals and persons, but in the creation of super national state, that will produce policies for the total of countries member through a humanitarian and functional operation aiming the prosperity of the EU citizens. Besides that was initial aim of the founders to wit from the mechanisms of a union and the collaboration of the countries members to avoid the danger of a new devastating war.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ABSTRACT	6
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	7
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	10
ΔΟΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	14

ΜΕΡΟΣ 1^ο

1.Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.....	15
1.1 Ιστορία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.....	15
1.2 Σύνοψη και Λειτουργία.....	15
1.3 Δείγμα ημερήσιας διάταξης.....	17
1.4 Ρόλος του Συμβουλίου.....	18
1.5 Οικονομική Πολιτική.....	18
1.6 Εξωτερική πολιτική.....	19

ΜΕΡΟΣ 2^ο

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	21
2.1 Σύνοψη.....	21
2.2 Νομοθετικές αρμοδιότητες.....	23
2.3 Άσκηση εποπτικού Ελέγχου.....	25
2.4 Επίβλεψη και κατάρτιση του προϋπολογισμού.....	26
2.5 Αποτελέσματα των εκλογών για το ΕΚ ανά πολιτική ομάδα.....	28

ΜΕΡΟΣ 3^ο

3. Το Συμβούλιο των Υπουργών.....	29
3.1 Γενικές διατάξεις.....	29
3.2 Αρμοδιότητες.....	29
3.3 Οι συνθέσεις του Συμβουλίου.....	31
3.4 Προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου.....	32

ΜΕΡΟΣ 4^{ον}

4. Ευρωπαϊκή Επιτροπή.....	34
4.1 Σύνθεση – Σκοπός.....	34
4.2 Υποβολή νομοθετικών προτάσεων.....	35
4.3 Νομοθετική διαδικασία- Συναπόφαση.....	36
4.4 Διαχείριση προϋπολογισμού και κονδυλίων.....	37
4.5 Διεθνής εκπροσώπηση.....	37

ΜΕΡΟΣ 5^{ον}

5. Οικονομικά Θεσμικά Όργανα.....	39
5.1 Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.....	39
5.2 Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.....	40
5.3 Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.....	42
5.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.....	43

ΜΕΡΟΣ 6^{ον}

6.1 Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	45
6.2 Σύνθεση.....	46
6.3 Κατηγορίες Υποθέσεων.....	46
6.4 Διαδικασία έκδοσης αποφάσεων.....	47

ΜΕΡΟΣ 7^{ον}

7.1 Ελεγκτικό Συνέδριο.....	50
7.2 Αρμοδιότητα.....	50
7.3 Εκθέσεις.....	51

ΜΕΡΟΣ 8^{ον}

8. Άλλα Όργανα.....	52
8.1 Επιτροπή των Περιφερειών.....	53
8.2 Ευρωπαϊκός Διαμεσολαβητής.....	53
8.3 Ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων.....	54
8.4 Οργανισμός επιχειρησιακής συνεργασίας στο FRONTEX.....	55
8.5 Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων	56
8.6 Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας(ΕΟΑ).....	57
8.7 Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL).....	59
8.8 Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST).....	60

ΜΕΡΟΣ 9^{ον}

9.ΑΠΟΨΕΙΣ.....	62
ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	69

ΕΛΛΗΝΙΚΗ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....74

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....74

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ- ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ.....75

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ιδέα της πολιτικής ένωσης κρατών του ευρωπαϊκού χώρου ξεκίνησε ουσιαστικά αμέσως μετά την λήξη του αιματηρού Β΄ Παγκόσμιου πολέμου με πρωτοστάτη την Γαλλία, πάνω στη βάση μιας οικονομικής συνεργασίας έχοντας σκοπό και στόχο, και γενικότερα η φιλοσοφία πίσω από αυτήν την πρωτοβουλία, ήταν για την εξάλειψη μελλοντικών κινδύνων για στρατιωτικές συρράξεις ανάλογων με το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο που οδήγησαν την Ευρώπη στην καταστροφή σε όλους τους τομείς και έφερε την απώλεια εκατομμυρίων ανθρώπινων ζωών.

Η ενότητα θεωρήθηκε από πολλούς ως η μοναδική διαφυγή από ακραίες μορφές εθνικισμού. Στις 9 Μαΐου 1950, ο Robert Schuman, υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας, παρουσίασε ένα σχέδιο στενότερης συνεργασίας για κοινή διαχείριση από την Γαλλία και την Δυτική Γερμανία των βιομηχανιών του άνθρακα και του χάλυβα .

Ουσιαστικά τα δύο αυτά αγαθά αποτελούσαν την κινητήριο δύναμη για την οποιαδήποτε οικονομική ανάκαμψη ή ανάπτυξη. Τον Μάιο του 1950, η διακήρυξη Schuman πρότεινε την ίδρυση μιας Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) και περιέγραφε το σχέδιο ως "το πρώτο συγκεκριμένο βήμα προς μία Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία. Η ΕΚΑΧ έγινε πραγματικότητα με τη Συνθήκη του Παρισιού στις 18 Απριλίου 1951 και τα ιδρυτικά της μέλη ήταν η Δυτική Γερμανία, η Γαλλία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία και το Βέλγιο. Πενήντα έτη μετά την έναρξη ισχύος της, η συνθήκη έληξε όπως προβλεπόταν στις 23 Ιουλίου 2002.

Έτσι λοιπόν με την πολιτική και οικονομική συμπόρευση των μελών της κοινότητας, άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά η φιλοδοξία της διασφάλιση της διαρκούς ειρήνης στη Ευρώπη.

Δύο πρόσθετες κοινότητες δημιουργήθηκαν από τη Συνθήκη της Ρώμης. Στις 25/3/57 τα έξι κράτη-μέλη αποφάσισαν να οικοδομήσουν την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), που θα είχε ως βάση μια ευρύτερη κοινή αγορά, η οποία θα κάλυπτε ένα μεγάλο φάσμα αγαθών και υπηρεσιών. Οι δασμοί μεταξύ των έξι χωρών καταργήθηκαν πλήρως την 1η Ιουλίου 1968 (πλήρης τελωνειακή ένωση) και οι κοινές πολιτικές, ιδίως η εμπορική και η γεωργική, τέθηκαν επίσης σε εφαρμογή κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1960. Ακόμα, ιδρύθηκε το 1965 η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ) για συνεργασία σε θέματα χρήσης της

πυρηνικής ενέργειας. Η ΕΟΚ, η ΕΚΑΧ και η ΕΥΡΑΤΟΜ συγχωνεύθηκαν αποκτώντας την ιδιότητα μέλους σε ένα συνδυασμένο σύνολο Συνθηκών και θεσμών. Η ενιαία οργάνωση, που δημιουργήθηκε από τη Συνθήκη Συγχώνευσης το 1967, έγινε γνωστή ως Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Μέσα από μια πορεία δημιουργίας οργάνων και θεσμών στον ενιαίο ευρωπαϊκό πολιτικό χώρο, δημιουργείται με τη γνωστή σε όλους μας Συνθήκη του Μάαστριχτ (1992) η ένωση των κρατών όπως την γνωρίζουμε σήμερα η ΕΟΚ εξελίχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) με τη συμμετοχή των τότε 12 κρατών-μελών.

Με τη Συνθήκη αυτή θεσμοθετήθηκαν κριτήρια για τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες. Τα κριτήρια αυτά αποφασηνίστηκαν τον Δεκέμβριο του 1993 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης (κριτήρια Κοπεγχάγης) και το 1995 στη Μαδρίτη.⁷

Επίσης, το 1993 ιδρύθηκε η European Economic Area (ΕΕΑ, σε ισχύ από την 01/01/1994) κατόπιν συμφωνίας μεταξύ Ένωσης και ΕΦΤΑ (εκτός της Ελβετίας). Βάσει αυτής, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία συμμετέχουν στην κοινή αγορά της Ένωσης, χωρίς να είναι μέλη αυτής. Ως αντάλλαγμα, υποχρεώνονται να υιοθετήσουν συγκεκριμένους νόμους εσωτερικής αγοράς της Ένωσης.

Με την ίδια συνθήκη αφαιρείται από τον τίτλο της Κοινότητας ο προσδιορισμός Οικονομική, σηματοδοτώντας την μετεξέλιξή της σε έναν από τους Τρεις Πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεσμοί που έχουν δημιουργηθεί σε όλη την πορεία εξέλιξης της ευρωπαϊκής ιδέας ενδυναμώνονται, ενισχύοντας περισσότερο την ιδέα της «ομοσπονδιακής» Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδέα που μέχρι και σήμερα δεν έχει τελεσφορήσει σε απόλυτο βαθμό.

Οι σύνθετες οικονομίες, η μετάβαση ανθρώπων σε άλλη χώρα για αναζήτηση εργασίας μέσα στην ίδια την Ευρώπη, η ανάγκη για κοινές πολιτικές σε όλα τα επίπεδα της σύγχρονης κοινωνίας ενδυναμώνουν την ιδέα της Ε.Ε και τα θεσμικά όργανα αυτής, αλλά παράλληλα γεννούν εύλογα ερωτήματα μεταξύ των πολιτών εάν τελικά όλοι οι πολίτες της ΕΕ εκτός από θεσμικά είναι και πρακτικά ίσοι και τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης ή κάποιοι λαοί τυγχάνουν δυσμενούς μεταχείρισης γιατί επέλεξαν να ζουν διαφορετικά. Έχουν όλοι την ίδια προστασία τα ίδια

⁷ Γ.Α. Βοσκόπουλος, "Ευρωπαϊκή Ένωση-Θεσμοί, Πολιτικές, Προκλήσεις, Προβληματισμοί", Εκδόσεις: Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη, 2009.σ: 190.

δικαιώματα η ΕΕ λειτουργά τάχιστα προστατεύοντας τους όλους η τους αφήνει έρμαιο στις ορέξεις κάθε τρόικας. Πληγωμένοι λαοί και οικονομίες αναρρώνουν γρήγορα ή αφήνονται στην τύχη τους και ότι ήθελε προκύψει. Είναι τελικά η ΕΕ ατμομηχανή αργή και θορυβώδης η αγωνιστικό όχημα ταχύ αξιόπιστο ωραίο που όλοι θέλουν να το έχουν ή ζηλεύουν αυτούς που το έχουν. Με την γενικότερη αυτή φιλοσοφία καταπιάνεται η παρούσα εργασία.

Ειδικότερα στις μέρες της κρίσης χρέους της χώρας μας, όπου δημοσιονομική πολιτική των κρατών-μελών, δεν είναι ενιαία η υπόδειξη αυτής της προσέγγισης παρουσιάζεται αναγκαία αφού για την αποφυγή κλυδωνισμών στο νομισματικό σύστημα, η ευρωπαϊκή ιδέα φαίνεται να αποδεικνύεται περισσότερο «ιδέα των ισχυρών», και όχι των λιγότερο ισχυρών και προνομιούχων. Για παράδειγμα η Κύπρος βαλλόταν από παντού για το δυσανάλογο με την οικονομία της τραπεζικό της σύστημα ενώ αποδεδειγμένα αυτό του Λουξεμβούργου είναι κατά πολύ μεγαλύτερο αλλά εκεί η πλειονότητα των τραπεζών είναι Γερμανικών συμφερόντων ή εξυπηρετούν Γερμανικά συμφέροντα. Το Κυπριακό τραπεζικό σύστημα προσέκρουε στα συμφέροντα αυτά.

Εντούτοις η ύπαρξη ενός δικτύου θεσμών, οργάνων και λειτουργιών στην ΕΕ για τα οποία γινόμαστε κοινωνοί καθημερινά μας, δημιουργούν εθνικές, αλλά και υπερεθνικές σχέσεις.⁸

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

Στα χρόνια που ακολούθησαν την πρώτη προσπάθεια για ευρωπαϊκή ενοποίηση και βλέποντας πολλές χώρες ότι το όλο εγχείρημα είχε επιτυχία άρχισαν να εκδηλώνουν ενδιαφέρον για ένταξη στην οικογένεια αυτή. Ειδικά μετά το 1967 και την δημιουργία της ΕΟΚ.

Στα χρόνια που ακολούθησαν και μετά την πτώση σε κάποιες χώρες των δικτατορικών καθεστώτων που καθιστούσε την εισδοχή τους αδύνατη η διεύρυνση της ΕΕ συνεχίζεται. Πρώτη διεύρυνση έχουμε το 1973 με την εισδοχή της Δανίας , Ιρλανδίας, και Ηνωμένου Βασιλείου.

⁸ G. Voskopoulos, “Transatlantic relations and European integration-Realities and dilemmas” The Icfai University Press, Hyderabad, India, 2006, σ: 4,

Το 1981 έχουμε την ένταξη της Ελλάδας, και το 1986 τις χώρες της Ιβηρικής χερσονήσου Ισπανίας και Πορτογαλίας. Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι με δεδομένη την επιθυμία της Ένωσης να εντάξει στο σώμα της οικονομικά ασθενείς χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ, η ένταξη πλούσιων χωρών πρώτα συνιστούσε μοναδική επιλογή για την εξασφάλιση του ισοσκελισμού του προϋπολογισμού.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθεί η σφοδρή επιθυμία της Γερμανίας για την ένταξη της Αυστρίας. Επίσης το Ηνωμένο Βασίλειο και η Δανία επιθυμούσαν την ένταξη των σκανδιναβικών χωρών. Έτσι, προέκυψαν αμφοτερόπλευρες παραχωρήσεις της τελευταίας στιγμής, ιδίως σε θέματα κοινοτικής βοήθειας, γεωργικών επιδοτήσεων και αλιείας. Μετά από αυτό έχουμε το 1995 την ένταξη της Αυστρίας, Φιλανδίας, και Σουηδίας.

Ορόσημο για την Κύπρο το 2003 όπου στην στοά του Αττάλου στην Αθήνα υπογράφεται η συνθήκη προσχώρησης της Κύπρου, Τσεχίας, Εσθονίας, Ουγγαρίας, Μάλτας, Λεττονίας, Λιθουανίας, Πολωνίας, Σλοβακίας, Σλοβενίας, με την είσοδο στην ΕΕ την 1/1/2004.

Ακολούθησε το 2007 η ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας και τελευταία η Κροατία την 1/7/2013 με αποτέλεσμα σήμερα η ΕΕ να είναι ένας τεράστιος διεθνής οργανισμός των 28 ανεξαρτήτων χωρών.

ΔΟΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα εργασία χωρίζεται σε εννέα μέρη, και ξεκινώντας από το πρώτο μέρος παρουσιάζεται το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή η φωνή των κρατών μελών και συγκεκριμένα των εκλεγμένων κυβερνήσεων τους.

Το δεύτερο μέρος καταπιάνεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, "η φωνή των Ευρωπαίων πολιτών" όπως αρέσκονται κάποιοι να το αποκαλούν. Παρουσιάζεται η διαδικασία σύνθεσής του, ο ρόλος του, καθώς και πώς ασκείται η νομοθετική εξουσία και η διαδικασία δημοκρατικού ελέγχου.

Στο τρίτο μέρος γίνεται παρουσίαση του Συμβουλίου της ΕΕ όπου συνεδριάζουν οι υπουργοί όλων των χωρών μελών της ΕΕ ανάλογα με τον τομέα ευθύνης του καθενός για να εγκρίνουν νόμους και να συντονίσουν τις εθνικές τους πολιτικές.

Στο τέταρτο μέρος επεξηγείται ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δηλαδή το όργανο που είναι εκτελεστικός βραχίονας και ο άξονας κίνησης της Ένωσης και όργανο που είναι υπεύθυνο για τις νομοθετικές προτάσεις.

Το πέμπτο μέρος ασχολείται με την ανάλυση των σπουδαιότερων θεσμικών οργάνων οικονομικού ενδιαφέροντος. Αυτά είναι η Ευρωπαϊκή και Κοινωνική Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Στο έκτο μέρος που ακολουθεί καταπίνεται με τα δικαστήρια της ΕΕ την σύνθεσή τους τις κατηγορίες υποθέσεων με τις οποίες ασχολούνται και την διαδικασία έκδοσης αποφάσεων.

Στο έβδομο μέρος επεξηγείται ο ρόλος και η σημασία του ελεγκτικού συνεδρίου καθώς επίσης και οι αρμοδιότητες του καθώς και ο ρόλος των διαφόρων εκθέσεων που ετοιμάζει.

Το όγδοο μέρος αφορά άλλα σημαντικά όργανα που αφορούν την λειτουργία της ΕΕ και την καθημερινότητα των ευρωπαίων πολιτών, με σημαντικότερα την Επιτροπή των Περιφερειών, τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή, τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, τον οργανισμό για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στο εξωτερικό FRONTEX, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (ΕΟΑ), η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL), η Μονάδα δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST).

Στο ένατο μέρος της παρούσας εργασίας παρουσιάζονται οι απόψεις και στη συνέχεια είναι ο επίλογος και τα συμπεράσματα και η σχετική βιβλιογραφία.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1.Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

1.1 Ιστορία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δημιουργήθηκε το 1974 . Αρχικός σκοπός του ήταν να συσταθεί άτυπο μέσο συζήτησης και συνεργασίας Αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων. Γρήγορα όμως εξελίχθηκε σε όργανο που καθορίζει τους στόχους της Ένωσης και χαράσσει την οδό για την επίτευξή τους, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας της ΕΕ.

Έλαβε την επίσημη του μορφή το 1992 με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, στην οποία καθορίστηκε η λειτουργία του, δηλαδή ότι παρέχει στην Ένωση την αναγκαία για την ανάπτυξή της ώθηση και καθορίζει τους γενικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς. Από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της Συνθήκης της Λισσαβόνας, έγινε ένα από τα επτά θεσμικά όργανα της Ένωσης.⁹

1.2 Σύσταση και Λειτουργία

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μετέχουν οι αρχηγοί κρατών ή κυβέρνησης όλων των χωρών της ΕΕ, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ο οποίος προεδρεύει στις συσκέψεις. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι ο Ντόναλντ Τουσκ. Η θητεία του άρχισε την 1η Δεκεμβρίου 2014 και λήγει στις 31 Μαΐου 2017. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μετέχει επίσης η ύπατη εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, Φεντερίκα Μονγκερίνη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει διπλό ρόλο: πρώτον, να ορίζει τη γενική κατεύθυνση και τις προτεραιότητες της Ένωσης και, δεύτερον, να εξετάζει περίπλοκα ή ευαίσθητα θέματα που δεν είναι δυνατόν να επιλυθούν σε κατώτερο επίπεδο διακυβερνητικής συνεργασίας. Αν και ασκεί μεγάλη

⁹ <http://www.european-council.europa.eu/home-page.aspx?lang=el>

επιρροή στον καθορισμό της πολιτικής ατζέντας της ΕΕ, δεν έχει νομοθετική εξουσία.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκλέγει τον πρόεδρό του από τα μέλη του με ειδική πλειοψηφία για δύομισι έτη, η δε θητεία του οποίου μπορεί να ανανεωθεί για μία επιπλέον φορά. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να κληθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προς ακρόαση βάσει του άρθρου III-341 του Ευρωπαϊκού Συντάγματος.¹⁰

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται κανονικά στις Βρυξέλλες, στο κτήριο Justus Lipsius, οδός Rue de la Loi 175, 1048, δύο φορές κάθε 6 μήνες. Ωστόσο, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη σύνοδο εάν χρειαστεί. Οι σύνοδοι πραγματοποιούνται συνήθως στις Βρυξέλλες.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με συναίνεση, πλην των περιπτώσεων στις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις μόνον με ομοφωνία ή με ειδική πλειοψηφία, ανάλογα με το τι ορίζουν οι Συνθήκες.

Οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Επιτροπής, καθώς και η ύπατη εκπρόσωπος για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Ο Θεσμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δεν πρέπει να συγχέεται κάτι που συμβαίνει πολύ συχνά με το θεσμό του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γνωστό και ως Συμβούλιο Υπουργών ή απλά Συμβούλιο.

¹⁰http://www.uom.gr/eu_synt/

1.3 Δείγμα ημερήσιας διάταξης για την σύνοδο στις 18-19/12/2014

*Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Βρυξέλλες, 10 Νοεμβρίου 2014 (OR. en)
14866/14 CO EUR-PREP 39*

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Θέμα: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (18 και 19 Δεκεμβρίου 2014)

- Σχέδιο σχολιασμένης ημερήσιας διάταξης

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του εσωτερικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σε στενή συνεργασία με το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εκπροσωπεί το κράτος μέλος το οποίο ασκεί την εξάμηνη Προεδρία του Συμβουλίου και με τον Πρόεδρο της Επιτροπής, υποβάλλει σχέδιο σχολιασμένης ημερήσιας διάταξης στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων.

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το σχέδιο σχολιασμένης ημερήσιας διάταξης που υπέβαλε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και στο οποίο εκτίθενται τα κύρια σημεία που αναμένεται να εξετάσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά την προαναφερόμενη σύνοδο.

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα συντάξει την προσωρινή ημερήσια διάταξη με βάση την τελική συζήτηση που θα πραγματοποιηθεί στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εντός του πενθημέρου που προηγείται της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κατόπιν της παρουσίασης της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης, η οποία καταρτίζεται από την Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα διερευνήσει περαιτέρω τρόπους ενίσχυσης της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης και, ενδεχομένως, θα καθορίσει νέους προσανατολισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, θα εξετάσει ιδίως την πρωτοβουλία της Επιτροπής για την κινητοποίηση 300 δισ. ευρώ για επενδύσεις κατά το διάστημα 2015-2017.

II. ΔΙΑΦΟΡΑ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να εξετάσει επίσης ειδικά θέματα εξωτερικών σχέσεων με βάση τις εξελίξεις στη διεθνή σκηνή.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής και η Ύπατη Εκπρόσωπος θα παρουσιάσουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της κρίσης του ιού Έμπολα¹¹

1.4 Ο Ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

¹¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14866-2014-INIT/el/pdf>

Η συνταγματικά Συνθήκη καθιερώνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως θεσμικό όργανο της Ένωσης και του αναθέτει σαφώς καθορισμένο και οριοθετημένο ρόλο, διαχωρίζοντας τα καθήκοντά του από εκείνα του Συμβουλίου Υπουργών. Συνεπώς, το άρθρο I-21 περιέχει τον ορισμό του ρόλου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την ανάπτυξη της Ένωσης: «παρέχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση την αναγκαία για την ανάπτυξή της ώθηση και καθορίζει τους γενικούς τους πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες».

Στον τομέα της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, το Σύνταγμα προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους και τα συμφέροντα της Ένωσης (άρθρο III-293). Αντιθέτως, η συγκεκριμένη εφαρμογή των πολιτικών αποτελεί αρμοδιότητα των άλλων θεσμικών οργάνων (Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο). Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαδραματίζει πιο συγκεκριμένο ρόλο στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση(Συνθήκη ΕΕ) έχει ορίσει την αποστολή του Ε.Σ που δίνει στην Ένωση την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξή της και καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς της. Επιπλέον, η Συνθήκη της ΕΕ έχει πλέον αναθέσει στο Ε.Σ συγκεκριμένους ρόλους και κατευθυντήριες γραμμές στα πλαίσια της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) καθώς επίσης και στα πλαίσια της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ).

1.5 Οικονομική Πολιτική

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι επίσης αρμόδιο θεσμικό όργανο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών της Ε.Ε. Τηρεί τις διατάξεις της Συνθήκης της Ε.Ε όσον αφορά την εποπτεία και το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και ενισχύει στην πράξη τον συντονισμό τόσο των κρατών μελών που μετέχουν στο ενιαίο νόμισμα όσο και των κρατών μελών τα οποία δεν θα πάρουν μέρος.

Με το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1997, για το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής κατά την Τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, τα κράτη μέλη της ζώνης ευρώ θα έχουν ενιαία νομισματική πολιτική και ενιαίο μηχανισμό συναλλαγματικής ισοτιμίας, ωστόσο άλλες πτυχές της

οικονομικής πολιτικής θα παραμείνουν εθνική αρμοδιότητα του καθενός. Εάν οι οικονομικές εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο επηρεάσουν τη νομισματική κατάσταση στη ζώνη ευρώ, θα απαιτηθεί αυστηρότερη εποπτεία και συντονισμός της οικονομικής πολιτικής αυτών των κρατών μελών εκ μέρους της Κοινότητας, κάτι που συμβαίνει και στις μέρες μας.

Σύμφωνα με την Συνθήκη, η ενίσχυση της εποπτείας και του συντονισμού πρέπει να αφορά τους ακόλουθους τομείς:

- τη μακροοικονομική εξέλιξη στα κράτη μέλη, καθώς και την εξέλιξη της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ·
- τη δημοσιονομική κατάσταση και πολιτική
- τη διαρθρωτική πολιτική για τις αγορές εργασίας, αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και τις τάσεις όσον αφορά τις δαπάνες και τις τιμές.

Σε ότι αφορά άλλα στοιχεία της οικονομικής πολιτικής, εκτός της νομισματικής πολιτικής και της συναλλαγματικής ισοτιμίας, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να παρουσιάζουν την πολιτική τους εκτός του κοινοτικού πλαισίου, σεβόμενα τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.¹²

1.6 Εξωτερική πολιτική

Με βάση τη Συνθήκη της Λισαβόνας,¹³ η κοινή εξωτερική πολιτική ασφάλειας και άμυνας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας. Περιλαμβάνει τον προοδευτικό προσδιορισμό κοινής αμυντικής πολιτικής της Ε.Ε, η οποία θα οδηγήσει στην κοινή άμυνα όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λάβει σχετική απόφαση με ομοφωνία.

Το Συμβούλιο είναι αρμόδιο να εκδίδει αποφάσεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας ομόφωνα μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας ή πρωτοβουλία κράτους μέλους (άρθρο 42 ΣΕΕ).

¹² http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/index_el.htm

¹³ http://europa.eu/lisbon_treaty/full_text/index_el.htm

Η κοινή πολιτική άμυνας και ασφάλειας εξασφαλίζει στην Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα, των οποίων μπορεί να κάνει χρήση σε αποστολές εκτός της Ένωσης προκειμένου να διασφαλίζει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών (άρθρο 42 ΣΕΕ).

Για την εφαρμογή της ΚΕΠΑΑ, τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Ένωσης στρατιωτικές και μη στρατιωτικές δυνατότητες, προκειμένου να συμβάλουν στους στόχους που καθόρισε το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο δημιούργησε ένα μηχανισμό, ονομαζόμενο «Αθηνά», ο οποίος διαθέτει την αναγκαία δικαιοπρακτική ικανότητα για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν στρατιωτικές ή αμυντικές επιπτώσεις [Απόφαση 2008/975].

Τα κράτη μέλη που συγκροτούν μεταξύ τους πολυεθνικές δυνάμεις μπορούν επίσης να θέτουν τις δυνάμεις αυτές στη διάθεση της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας (άρθρο 42 § 3 ΣΕΕ). Το Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση αποστολής, στο πλαίσιο της Ένωσης, σε ομάδα κρατών μελών που το επιθυμούν και διαθέτουν τις αναγκαίες ικανότητες για την εν λόγω αποστολή. Αυτά τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, συμφωνούν μεταξύ τους ως προς τη διαχείριση της αποστολής (άρθρα 42 § 5 και 44 ΣΕΕ)¹⁴

¹⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:12012E/TXT>

ΜΕΡΟΣ 2^ο

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

2.1 Σύνθεση

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ή Ευρωκοινοβούλιο όπως συνηθίζεται στις μέρες μας να αποκαλείται, αποτελεί τη μοναδική πολυεθνική κοινοβουλευτική συνέλευση στον κόσμο και το μοναδικό θεσμικό όργανο που εκλέγεται με άμεση ψηφοφορία. Τα μέλη του, αντιπρόσωποι 500 και πλέον εκατομμυρίων πολιτών και 28 κρατών μελών εκλέγονται μετά από εκλογική διαδικασία, που πραγματοποιείται κάθε 5 χρόνια ταυτόχρονα σε όλες τις χώρες μέλη. Η συμμετοχή της κάθε χώρας στο συγκεκριμένο όργανο βάση των εκλογών του 2014 είναι αναλογική του πληθυσμού της, στο σύνολο των 751 ευρωβουλευτών (750+ ο πρόεδρος) που μετέχουν σε αυτό.

Από τον Ιούνιο του 1979, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται με άμεση καθολική ψηφοφορία, κάθε 5 χρόνια, από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Οι ευρωεκλογές οργανώνονται στο ίδιο σύντομο χρονικό διάστημα σε όλα τα Κράτη-μέλη της Ε.Ε., έτσι ώστε η προεκλογική συζήτηση να διεξάγεται σε, κατά το δυνατόν, κοινό χρονικό πλαίσιο.

Κάθε χώρα επιλέγει το δικό της εκλογικό σύστημα στις ευρωεκλογές. Όμως, γενικά η συντριπτική πλειοψηφία των χωρών μελών έχει υιοθετήσει το αναλογικό σύστημα εκλογής, με τη μορφή λίστας υποψηφίων ευρωβουλευτών. Κάθε ευρωπαίος πολίτης έχει δικαίωμα να συμμετάσχει στις ευρωεκλογές, όχι μόνο στη χώρα καταγωγής του αλλά και σε οποιοδήποτε άλλη χώρα μέλος διαμένει (κριτήριο υπηκοότητας ή διαμονής). Για παράδειγμα, ένας Έλληνας υπήκοος, ο οποίος εργάζεται ή σπουδάζει στη Ρώμη, δικαιούται να ψηφίσει είτε στην Ελλάδα, είτε στην Ιταλία. Στην ίδια λογική, το ψηφοδέλτιο ενός ελληνικού κόμματος μπορεί να περιλαμβάνει υποψήφιο ευρωβουλευτή ιταλικής υπηκοότητας.

Η παρούσα ευρωβουλή εξελέγη από την εκλογική διαδικασία που έλαβε χώρα σε όλα τα Κράτη-μέλη της Ε.Ε. από τις 22 έως τις 25 Μαΐου 2014, όπου εκλέχτηκαν 751

ευρωβουλευτές, οι οποίοι εκπροσωπούν τα 503,7 εκατομμύρια πολιτών της Ε.Ε. Ο αριθμός των εδρών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ανά Κράτος-μέλος είναι αντίστοιχος με τον πληθυσμό του κάθε κράτους με μέγιστο αριθμό σύμφωνα με την συνθήκη της Λισσαβόνας το 96 (Γερμανία) και το μικρότερο το 6 (Κύπρος, Μάλτα).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαρτίζεται από 13 πολιτικά κόμματα, τα οποία συγκροτούν 7 κοινοβουλευτικές ομάδες που είναι πολυεθνικές. Αυτές διακρίνονται με βάση την πολιτική τους ατζέντα σε επίπεδο Ε.Ε. και όχι με βάση επιμέρους πολιτικά συμφέροντα των Κρατών-μελών. Με τον τρόπο αυτό, πραγματώνεται ο στόχος των ευρωπαϊκών συνθηκών, σύμφωνα με τον οποίο «τα πολιτικά κόμματα συμβάλλουν στη διαμόρφωση κοινής ευρωπαϊκής συνείδησης».

Στη σημερινή Ευρωβουλή, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) (EPP) είναι η μεγαλύτερη πολιτική ομάδα με 221 έδρες, ενώ ακολουθεί η Προοδευτική Συμμαχία των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (S&D) με 191 έδρες, οι Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές (ECR) με 70 έδρες, η Συμμαχία Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη (ALDE) με 67 έδρες, Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών (GUE/NGL) με 52 έδρες, οι Πράσινοι – Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία (Greens) με 50 έδρες, η Ομάδα Ευρώπη της Ελευθερίας και της Άμεσης Δημοκρατίας με 48 έδρες 52 μη εγγεγραμμένοι ευρωβουλευτές, εκτός ευρωκοινοβουλευτικών ομάδων.¹⁵

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει τρεις έδρες εργασίας: Βρυξέλλες (Βέλγιο), Λουξεμβούργο και Στρασβούργο (Γαλλία). Στο Λουξεμβούργο φιλοξενούνται οι διοικητικές υπηρεσίες (η ‘Γενική Γραμματεία’).

Επίσημη πάντως έδρα του οργάνου θεωρείται το Στρασβούργο πόλη στα σύνορα Γερμανίας-Γαλλίας. Η επιλογή της πόλης δεν είναι τυχαία, αφού συμβολίζει τα συμφιλίωση της Ευρώπης μετά τους δύο παγκόσμιους πολέμους.

Το κοινοβούλιο διοργανώνει ετησίως δώδεκα συνόδους της Ολομέλειας στην έδρα του, μετά από απόφαση των κρατών- μελών. Όπως και στα αντίστοιχα εθνικά

¹⁵<http://www.vouliwatch.gr/%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CE%B2%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%AE/#.VIhwtDGUf5M>

κοινοβούλια, έτσι και το Ευρωκοινοβούλιο οργανώνει την κατανομή των εργασιών του στα πλαίσια των επιτροπών του, μέλη των οποίων ορίζονται οι Ευρωβουλευτές. Μοναδική επίσημη γλώσσα συνομιλίας σε όλα τα όργανα του δεν υπάρχει, αφού όλες οι εθνικές γλώσσες των κρατών-μελών της ΕΕ χρησιμοποιούνται ως επίσημες γλώσσες.

2.2 Νομοθετικές αρμοδιότητες

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως και τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών, είναι αρμόδιο για θέσπιση ευρωπαϊκών νόμων. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η «Νομοθετική Διαδικασία» παράγεται από κοινού με ίση εξουσία μεταξύ Ευρωπ. Κοινοβουλίου και Ευρωπ. Συμβουλίου. Η συνήθης διαδικασία που ακολουθείται για τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού νόμου είναι η συναπόφαση.

Πρόκειται για τη διαδικασία συναπόφασης, η οποία από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβόνας (01.12.2009) μετονομάζεται σε «συνήθη νομοθετική διαδικασία». Η διαδικασία αυτή ακολουθείται πλέον στη συντριπτική πλειοψηφία των τομέων πολιτικής της Ε.Ε. όπως η κοινή αγορά, η γεωργία, το περιβάλλον, η προστασία των καταναλωτών, οι συγκοινωνίες, μετανάστευση, και η αντιμετώπιση διασυνοριακών εγκλημάτων.¹⁶

Το σύνολο αυτών των πολιτικών της Ε.Ε. ασκείται με την ψήφιση νομικών πράξεων, οι οποίες αντανakλούν πολιτικές αποφάσεις. Τέτοιες πράξεις δεσμευτικού χαρακτήρα για τα Κράτη-μέλη είναι οι Κανονισμοί, οι Οδηγίες και οι Αποφάσεις. Και οι τρεις αυτές κατηγορίες πράξεων είναι το αποτέλεσμα συναπόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με το αρμόδιο κάθε φορά Συμβούλιο Υπουργών.

Η διαδικασία της συναπόφασης διεξάγεται σε τρεις φάσεις, όπου η αρμόδια για συγκεκριμένο θέμα Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υποβάλει στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο μια πρόταση νόμου.

Στην επόμενη φάση που καλείται ως φάση της «πρώτης ανάγνωσης», το Κοινοβούλιο εγκρίνει ή απορρίπτει «τροπολογίες», δηλαδή τροποποιήσεις επί του αρχικού σχεδίου

¹⁶ Κανελλόπουλος, Π. Ι, (2003). "Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης". Αθήνα, εκδόσεις : Σάκκουλα

πρότασης της Επιτροπής που προέκυψαν από τη συζήτηση σε αυτό. Εάν κατά αυτή τη συζήτηση στο Κοινοβούλιο δεν επέλθουν τροποποιήσεις και το Συμβούλιο επακόλουθα αποδεχτεί με τη σειρά του την πρόταση της Επιτροπής, η πρόταση νόμου εγκρίνεται, πράγμα που σημαίνει ότι ο νόμος μπορεί να τεθεί άμεσα σε ισχύ. Αν το Συμβούλιο δεν εγκρίνει τις τροποποιήσεις των ευρωβουλευτών, υποβάλλει στο Κοινοβούλιο μια εναλλακτική πρόταση, την λεγόμενη «κοινή θέση των κρατών μελών σε πρώτη ανάγνωση».

Μετά την εναλλακτική πρόταση του Συμβουλίου, ακολουθεί η φάση της «δεύτερης ανάγνωσης». Στη φάση αυτή καλούνται οι ευρωβουλευτές να αποδεχτούν ή να απορρίψουν τη θέση του Συμβουλίου, οπότε η νομοθετική διαδικασία ολοκληρώνεται.

Υπάρχει η περίπτωση να προταθούν από το Κοινοβούλιο τροπολογίες στην κοινή θέση του Συμβουλίου, οπότε το Συμβούλιο με τη σειρά του θα πρέπει να τις εξετάσει σε δεύτερη ανάγνωση. Αν το Συμβούλιο δεχτεί όλες τις τροπολογίες, το σχέδιο νόμου εγκρίνεται.

Σε αντίθετη περίπτωση πρέπει να αναζητηθεί η συναίνεση των δύο οργάνων, γνωστή ως «φάσης της συνδιαλλαγής». Στη συγκεκριμένη φάση, εκπρόσωποι των δύο οργάνων μετέχουν στην επιτροπή συνδιαλλαγής, όπου από κοινού με την Επιτροπή επιδιώκουν εντός έξι μηνών να καταλήξουν σε ένα αποδεκτό κείμενο διαφορετικά με την πάροδο του πιο πάνω χρονικού διαστήματος, το προτεινόμενο νομοσχέδιο αποσύρεται. Αν υπάρχει συμφωνία της επιτροπής, υποβάλλουν το κείμενο αυτό στην Τρίτη και τελευταία ανάγνωση στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου, όπου αν εγκριθεί καθίσταται νόμος, ενώ αν δεν εγκριθεί θεωρείται ως μη εγκριθέν και σταματά η διαδικασία.

Η νομοθετική διαδικασία ολοκληρώνεται και στην περίπτωση όπου εντός τριών μηνών δεν αποφανθούν οι ευρωβουλευτές επί της προτάσεως του Συμβουλίου.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι στην έναρξη της νομοθετικής διαδικασίας, τα εθνικά κοινοβούλια δέχονται τα προτεινόμενα κείμενα, ώστε να μπορέσουν μέσα σε διάστημα οκτώ εβδομάδων να αξιολογήσουν αν αυτά συμβιβάζονται με τις αρχές της επικουρικότητας και αναλογικότητας.

2.3 Άσκηση Εποπτικού Ελέγχου

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στα πλαίσια λειτουργίας του, είναι υπεύθυνο για την άσκηση δημοκρατικού ελέγχου επί όλων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, και ιδίως επί της Επιτροπής. Στην ουσία, έχει την δύναμη να εγκρίνει ή να απορρίπτει το διορισμό των Επιτρόπων, καθώς και να κάνει αποδεκτή πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής συλλογικά.

Αναλυτικότερα, με την έναρξη νέας περιόδου της Επιτροπής, τα νεοεκλεγέντα μέλη που προτείνονται από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών της ΕΕ, δεν μπορούν να διοριστούν και να αναλάβουν επίσημα καθήκοντα αν ο διορισμός τους δεν εγκριθεί από το Κοινοβούλιο. Τα μέλη της Επιτροπής καλούνται μεμονωμένα στο Κοινοβούλιο για ακρόαση, καθώς επίσης και ο προτεινόμενος πρόεδρος της νέας Επιτροπής, και το Κοινοβούλιο αποφασίζει συνολικά για την έγκριση ή απόρριψη του συνόλου της Επιτροπής. Η διαδικασία αυτή δεν είναι καθόλου τυπική αφού φέτος είχαμε την απόρριψη συγκεκριμένων ευρωπαϊών επιτρόπων και την αντικατάστασή τους με άλλους και αυτό από μόνο του καταδεικνύει τον ενισχυμένο ρόλο του Κοινοβουλίου στην άσκηση του ελέγχου των οργάνων της ΕΕ.

Η Επιτροπή, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας της είναι υπόλογη στο Κοινοβούλιο, και γενικά ελέγχονται τακτικά οι εκθέσεις της από αυτό. Αντίστοιχο ρόλο έχει και στην λειτουργία του Συμβουλίου, στις εργασίες του οποίου μετέχουν συχνά ευρωβουλευτές και υποβάλλουν ερωτήσεις.

Τέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα πλαίσια άσκησης δημοκρατικού ελέγχου των οργάνων της ΕΕ, συμβάλει σε όλες τις συνόδους κορυφής, όπου στην έναρξη κάθε συνόδου ο πρόεδρος του διατυπώνει τις απόψεις και ανησυχίες του Κοινοβουλίου για επίκαιρα ζητήματα και για θέματα ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου. Επομένως, το δίκαιο της Ε.Ε. προκύπτει, κατά κανόνα, από διαδικασία απόφασης στην οποία συμμετέχει ισότιμα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπώντας τους ευρωπαίους πολίτες. Οι Κανονισμοί, οι Οδηγίες και οι Αποφάσεις, είναι δεσμευτικά για τα Κράτη-μέλη και υπερτερούν της εθνικής νομοθεσίας.

2.4 Επίβλεψη και Κατάρτιση του Προϋπολογισμού

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χρηματοδοτεί ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και την προστασία του περιβάλλοντος μέχρι την προστασία των εξωτερικών συνόρων και την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο συμμετέχουν στον καθορισμό του μεγέθους του προϋπολογισμού και του τρόπου κατανομής των δαπανών. Ωστόσο, υπεύθυνη για τις δαπάνες είναι η Επιτροπή. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μοιράζονται την ευθύνη για το 80% περίπου του προϋπολογισμού.

Τον προϋπολογισμό καταρτίζουν από κοινού η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή υποβάλλει ένα σχέδιο προς εξέταση στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, που μπορούν να κάνουν αλλαγές, αλλά εάν διαφωνήσουν, πρέπει να βρουν μια συμβιβαστική λύση.

Στον προϋπολογισμό κάθε έτους αναφέρονται τα ποσά που έχουν προσυμφωνηθεί με βάση ένα σχέδιο, το λεγόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το πλαίσιο αυτό επιτρέπει στην ΕΕ να σχεδιάζει αποτελεσματικά τα προγράμματα δαπανών αρκετά χρόνια πριν. Το ισχύον πλαίσιο καλύπτει την περίοδο 2014-2020.

Ο προϋπολογισμός που εγκρίνεται είναι έχει τεράστια σημασία αφού με αυτό τον τρόπο αποδεικνύει έμπρακτα τους στόχους και επιδιώξεις της ΕΕ για την στήριξη που προσφέρει σε καθένα από τους τομείς δραστηριότητάς της, με σκοπό τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την αλληλεγγύη προς όφελός των πολιτών των κρατών μελών και όχι μόνο.

Σε περίπτωση που το Κοινοβούλιο κρίνει ότι οι προτεραιότητες που έχει αποφασίσει για την χάραξη της ευρωπαϊκής πολιτικής δεν αντικατοπτρίζονται. Στη συγκεκριμένη φάση, αν επαρκής αριθμός εθνικών κοινοβουλίων προβάλλει αντιρρήσεις, τα όργανα της ΕΕ οφείλουν να επανεξετάσουν τον φάκελο με το προτεινόμενο κείμενο σε οικονομικούς όρους του προϋπολογισμού, δύναται να απορρίψει αυτόν ή να απαιτήσει ένα νέο σχέδιο προϋπολογισμού. Με την τελευταία μεταρρύθμιση των συνθηκών, το Κοινοβούλιο αποκτά διευρυμένη εξουσία στο σύνολο των δαπανών της ΕΕ.

Μετά την μεταρρύθμιση, και θέματα δαπανών ΚΑΠ ελέγχονται από το Κοινοβούλιο, με αποτέλεσμα η επικάλυψη ρόλων να μειώνεται και η διαδικασία έγκρισης του ετήσιου προϋπολογισμού να απλοποιείται.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ συντάσσεται με αρκετά παρόμοιο τρόπο και ομοιάζει κατά πολύ με τους εθνικούς προϋπολογισμούς δίνοντας στήριξη και έμφαση περισσότερο σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης- ανταγωνιστικότητας και γεωργίας, και βιώσιμης ανάπτυξης. Επίσης ενθαρρύνει τις επιστημονικές συνεργασίες μεταξύ ευρωπαϊών επιστημόνων στους τομείς της έρευνας έχοντας στόχο την ευημερία των ευρωπαϊών πολιτών.

Σήμερα το μεγαλύτερο μερίδιο αναλογεί στη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας και στη μείωση των οικονομικών διαφορών μεταξύ των διάφορων περιφερειών της ΕΕ.

Σημαντικό μερίδιο διατίθεται επίσης για τη γεωργία, την αγροτική ανάπτυξη, την αλιεία και την προστασία του περιβάλλοντος. Άλλες δαπάνες αφορούν την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και της παράνομης μετανάστευσης.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ για το 2014 ήταν 142.6 δισεκατομμύρια ευρώ που παρόλο που ακούγεται μεγάλο ποσό εντούτοις αντιστοιχεί μόνο στο 1% του πλούτου που παράγουν οι οικονομίες της ΕΕ ετησίως. Από αυτά τα λεφτά τα περισσότερα διατίθενται με σκοπό την ανάπτυξη και την ευημερία των πολιτών της Ένωσης.

- ποσοστό περίπου 44% στη βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη, δράσεις υπέρ της οικονομικής ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης.
- ποσοστό 43% διατίθεται στη διαχείριση των φυσικών πόρων, γεωργία και περιβάλλον.
- Ποσοστό 6% αφορά το κεφάλαιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ την αναπτυξιακή της πολιτική και ανθρωπιστική βοήθεια.
- δαπάνες και τα διοικητικά έξοδα 6%

- ασφάλεια ιθαγένεια δικαιοσύνη αστυνομική και δικαστική συνεργασία καταπολέμηση τρομοκρατίας 1%.¹⁷

2.5 Αποτελέσματα εκλογών 2014 ανά πολιτική ομάδα Ποσοστό συμμετοχής **42.54% Τελικά αποτελέσματα**¹⁸

	ΕΛΚ Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες)	Αποτέλεσμα:221 Ευρωβουλευτές Αποτέλεσμα σε ποσοστό:29.43 %
	S&D Ομάδα της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών	Αποτέλεσμα:191 Ευρωβουλευτές Αποτέλεσμα σε ποσοστό:25.43 %
	ΕΣΜ Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές	Αποτέλεσμα:70 Ευρωβουλευτές Αποτέλεσμα σε ποσοστό:9.32 %
	ALDE Συμμαχία Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη	Αποτέλεσμα:67 Ευρωβουλευτές Αποτέλεσμα σε ποσοστό:8.92 %
	GUE/NGL Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά/ Βόρεια Πράσινη Αριστερά	Αποτέλεσμα:52 Ευρωβουλευτές Αποτέλεσμα σε ποσοστό:6.92 %
	Πράσινοι / ΕΕΣ Πράσινοι / Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία	Αποτέλεσμα:50 Ευρωβουλευτές Αποτέλεσμα σε ποσοστό:6.66 %
	EFDD Ομάδα Ευρώπη της Ελευθερίας και της Άμεσης Δημοκρα	Αποτέλεσμα:48 Ευρωβουλευτές Αποτέλεσμα σε ποσοστό:6.39 %
	NI Μη εγγεγραμμένοι – Βουλευτές που δεν συγγενεύουν με καμία πολιτική ομάδα	Αποτέλεσμα:52 Ευρωβουλευτές Αποτέλεσμα σε ποσοστό:6.92 %

¹⁷ http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/expenditure/index_el.htm

¹⁸ <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/el/election-results-2014.html>

ΜΕΡΟΣ 3^ο

3.Το Συμβούλιο Υπουργών

3.1 Γενικές Διατάξεις

Το συμβούλιο των Υπουργών ήταν και εξακολουθεί να είναι ο χώρος συνάντησης των Εθνικών κυβερνήσεων. Η μεταρρύθμιση του Συμβουλίου, που είναι το σώμα εκπροσώπησης των κρατών μελών στο θεσμικό «τρίγωνο» της Ένωσης, ήταν στο επίκεντρο των συζητήσεων της Συνέλευσης και της Διακυβερνητικής διάσκεψης . Η συνταγματική συνθήκη επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο θεσμικό αυτό όργανο. 1^ο η συνταγματική συνθήκη κάνει σαφή διάκριση μεταξύ δύο θεσμικών οργάνων:

- του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, που απαρτίζεται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών.
- του Συμβουλίου των Υπουργών, που απαρτίζεται από εκπροσώπους υπουργικού επιπέδου των κρατών μελών.

2^ο , το Σύνταγμα επιφέρει ορισμένες αλλαγές στην οργάνωση εργασίας στους κόλπους του Συμβουλίου.

3^ο , η συνταγματική συνθήκη προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα αποφασίσει ένα νέο σύστημα άσκησης της προεδρίας του Συμβουλίου, βασισμένο στην ισότιμη εναλλαγή μεταξύ κρατών μελών. Από μια δήλωση της ΔΚΔ προκύπτει ωστόσο ότι, τουλάχιστον σε πρώτη φάση, το ισχύον σύστημα της εξάμηνης προεδρίας εκ περιτροπής ουσιαστικά θα διατηρηθεί.

Τέλος, το Σύνταγμα αλλάζει το σύστημα ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο.¹⁹

3.2 Αρμοδιότητες

Οι λειτουργίες και οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου ταξινομούνται με διάφορους τρόπους. Αυτές προσδιορίζονται σε τέσσερις βασικές λειτουργίες.

- Την νομοθετική με την ανάπτυξη και την κατάρτιση νομοθεσίας,

¹⁹ http://europa.eu/scadplus/constitution/council_el.htm#INTRO

- την εκτελεστική με την ανάληψη άμεσης αρμοδιότητας σε ορισμένους τομείς πολιτικής για την άσκηση εκτελεστικής εξουσίας.
- Επίσης κατευθυντήρια που σχετίζεται με την επεξεργασία των μεγάλων συμφωνιών που προσανατολίζουν το μελλοντικό έργο της ένωσης.
- Και την παροχή ενός χώρου διαλόγου όπου μέσω του οποίου οι εθνικές κυβερνήσεις επιχειρούν να αναπτύξουν συγκλίνουσες εθνικές προσεγγίσεις σε θέματα όπου η ΕΕ δεν διαθέτει σαφείς εξουσίες πολιτικής.²⁰

Το Σύνταγμα πάντως καθορίζει, στο άρθρο I-23 τις κυριότερες αρμοδιότητες και τη σύνθεση του Συμβουλίου, που συνοπτικά αναφέρεται ότι ασκεί, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Επιπλέον, ασκεί και καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονισμού. Τα εκτελεστικά καθήκοντα που του ανατίθενται από τις υφιστάμενες συνθήκες δεν αναφέρονται πλέον στο εν λόγω άρθρο αλλά στο άρθρο I-37 περί εκτελεστικών πράξεων.

Κατά κανόνα, η αρμοδιότητα εκτέλεσης των πράξεων έχει ανατεθεί στην Επιτροπή. Δεν αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Συμβουλίου παρά μόνο σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.²¹

Εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες το Σύνταγμα ορίζει διαφορετικά, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, και στην περίπτωση που δεν ορίζεται διαφορετικά από τις συνθήκες, το Συμβούλιο αποφασίζει με την απλή πλειοψηφία των μελών του και αυτό είναι σπάνιο διότι οι συνθήκες προβλέπουν ομοφωνία ή ειδική πλειοψηφία στην πλειονότητα των περιπτώσεων.

Η συνταγματική συνθήκη ανέστρεψε λοιπόν αυτή τη λογική και η ειδική πλειοψηφία καθίσταται γενικός κανόνας. Αυτό συνεπάγεται την κατάργηση της αναφοράς στην ειδική πλειοψηφία σε όλα τα σχετικά άρθρα, μια σημαντική απλούστευση των κειμένων.

²⁰ Neil, Nugent (2012. σ, 210-211). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές,⁷¹ αναθεωρημένη έκδοση. Αθήνα. Εκδόσεις ΣΑΒΒΑΛΑΣ.

²¹ http://www.mfa.gov.cy/mfa/mfa2006.nsf/eu06_gr/eu06_gr?Open Document

Όσον αφορά τη σύνθεση του Συμβουλίου, αυτό απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο ο οποίος διορίζεται από κάθε κράτος μέλος σε υπουργικό επίπεδο. Ο εκπρόσωπος αυτός είναι ο μόνος που έχει την εξουσία να δεσμεύσει το εν λόγω κράτος μέλος και να ασκήσει το δικαίωμα ψήφου και έχει το δικαίωμα να εκχώρησης την ψήφο σε εκπρόσωπο άλλου κράτους μέλους.

Στις συνόδους του Συμβουλίου παρίστανται αντιπρόσωποι σε υπουργικό επίπεδο από κάθε κράτος μέλος. Έχουν το δικαίωμα να δεσμεύουν την κυβέρνηση της χώρας τους και να ψηφίζουν. Στις συνόδους του Συμβουλίου καλούνται επίσης και οι αρμόδιοι Ευρωπαίοι Επίτροποι. Όταν κινηθεί η νομοθετική διαδικασία, καλείται και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Στις συνόδους προεδρεύει ο Υπουργός του κράτους μέλους που ασκεί την εξαμηνιαία προεδρία του Συμβουλίου. Εξάιρεση αποτελεί το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων στο οποίο προεδρεύει συνήθως η Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας.

Η Προεδρία του Συμβουλίου έχει τη δυνατότητα να διοργανώνει άτυπες συνόδους του Συμβουλίου. Στόχος των συνόδων αυτών είναι ο κοινός προβληματισμός και η ανταλλαγή απόψεων με τη μεγαλύτερη δυνατή ελευθερία. Όμως αποφάσεις που λαμβάνονται ή συμπεράσματα που υιοθετούνται κατά τις άτυπες συνόδους, θα πρέπει να επιβεβαιώνονται από μια επίσημη σύνοδο του Συμβουλίου.

Η συχνότητα των συνόδων της κάθε ξεχωριστής σύνθεσης του Συμβουλίου εξαρτάται από τα υπό εξέταση θέματα. Οι υπουργοί εξωτερικών συνεδριάζουν συνήθως μια φορά το μήνα στο πλαίσιο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων. Το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας συνεδριάζει μια φορά το μήνα με τη συμμετοχή υπουργών από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ που είναι αρμόδιοι για αυτούς τους τομείς πολιτικής.

Οι σύνοδοι του Συμβουλίου πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες και στο Λουξεμβούργο (τον Απρίλιο, τον Ιούνιο και τον Οκτώβριο).

3.3 Οι συνθέσεις του Συμβουλίου

Το Σύνταγμα ορίζει ότι το Συμβούλιο συνεδριάζει με διαφορετικές συνθέσεις, πράγμα που αντιστοιχεί ήδη σ' αυτό που συμβαίνει στην πράξη αλλά δεν είχε ποτέ

εγγραφεί στις συνθήκες. Δύο συνθέσεις του Συμβουλίου εγγράφονται ρητά στο Σύνταγμα: το Συμβούλιο γενικών υποθέσεων και το Συμβούλιο εξωτερικών υποθέσεων. Πρόκειται για ένα διαχωρισμό ανάλογα με το θέμα της σημερινής σύνθεσης του Συμβουλίου γενικών υποθέσεων και εξωτερικών σχέσεων, που αποφασίστηκε σε επίπεδο Συντάγματος.

Το Συμβούλιο γενικών υποθέσεων έχει καθήκον να εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του συμβουλίου, και όταν ενεργεί υπό την ιδιότητα του Συμβουλίου γενικών υποθέσεων, το Συμβούλιο προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και εξασφαλίζει τη συνέχειά τους μαζί με την Επιτροπή.

Το Συμβούλιο εξωτερικών υποθέσεων χαράζει την εξωτερική πολιτική της Ένωσης σύμφωνα με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και εξασφαλίζει τη συνοχή της εξωτερικής δράσης της.

Το Συμβούλιο συνεδριάζει δημόσια κατά τη συζήτηση και ψηφοφορία ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης και η κάθε σύνοδος του Συμβουλίου χωρίζεται σε δύο μέρη, αφιερωμένα, αντίστοιχα, στις αποφάσεις για τις νομοθετικές πράξεις και στις μη νομοθετικές πράξεις.

Έτσι, οι νομοθετικές και εκτελεστικές εξουσίες του Συμβουλίου διαχωρίζονται καλύτερα και το έργο του Συμβουλίου αποκτά μεγαλύτερη διαφάνεια.²²

3.4 Προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου

Η προεδρία όλων των συνθέσεων του Συμβουλίου ασκείται από αντιπροσώπους των κρατών μελών βάσει συστήματος ισότιμης εναλλαγής, με εξαίρεση την προεδρία του Συμβουλίου εξωτερικών υποθέσεων όπου αυτή η σύνθεση του Συμβουλίου των Υπουργών προεδρεύεται από την ύπατη εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και κοινής άμυνας.

²² Neil, Nugent (2012. σ, 213). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές,^{7η} αναθεωρημένη έκδοση. Αθήνα. Εκδόσεις ΣΑΒΒΑΛΑΣ

Το Σύνταγμα δεν προβλέπει λεπτομέρειες σχετικά με το εν λόγω σύστημα ισότιμης εναλλαγής, αλλά ορίζει ότι οι κανόνες αυτοί εγκρίνονται με ευρωπαϊκή απόφαση που εκδίδεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία. Αυτή η λύση παρουσιάζει το πλεονέκτημα της μεγαλύτερης ευελιξίας: το σύστημα μπορεί, ενδεχομένως, να αλλάξει χωρίς την εφαρμογή της διαδικασίας αναθεώρησης του Συντάγματος.

Η προεδρία του Συμβουλίου ασκείται από προκαθορισμένες ομάδες τριών κρατών μελών για περίοδο 18 μηνών. Οι εν λόγω ομάδες δημιουργούνται με ισότιμη εναλλαγή των κρατών μελών και λαμβάνουν υπόψη την πολυμορφία και τις γεωγραφικές ισορροπίες εντός της Ένωσης, έτσι κάθε μέλος της ομάδας ασκεί για έξι μήνες την προεδρία όλων των συνθέσεων του Συμβουλίου.

Τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας επικουρούν την προεδρία σε όλα της τα καθήκοντα, βάσει κοινού προγράμματος. Τα μέλη της ομάδας μπορούν να συμφωνήσουν μεταξύ τους άλλες ρυθμίσεις.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο, προβλέπει την έκδοση των πράξεων με ειδική πλειοψηφία, τη διπλή πλειοψηφία κρατών και πληθυσμού, το οποίο έχει εφαρμοστεί από την 1η Νοεμβρίου 2009.²³

²³ Neil, Nugent (2012. σ, 214). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές, 7^η αναθεωρημένη έκδοση. Αθήνα. Εκδόσεις ΣΑΒΒΑΛΑΣ

ΜΕΡΟΣ 4

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

4.1 Σύνοψη και Σκοπός

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission) ιδρύθηκε το 1951 με έδρα τις Βρυξέλες, ενώ διατηρεί γραφεία στο Λουξεμβούργο και αντιπροσωπεύει σε όλες τις χώρες της ΕΕ. Είναι ένα από τα κύρια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκπροσωπεί και προασπίζει τα συμφέροντα της Ε.Ε στο σύνολό της. Καταρτίζει προτάσεις για κάθε νέα νομοθεσία και διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση την υλοποίηση των πολιτικών και τη διάθεση των κονδυλίων της ΕΕ.²⁴

ΣΥΝΘΕΣΗ

Η Επιτροπή αποτελείται από 28 επίτροπους (ένας από κάθε χώρα) και αποτελούν την πολιτική ηγεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η θητεία τους διαρκεί 5 χρόνια. Κάθε Επίτροπος αναλαμβάνει με απόφαση του οργάνου(μετά από πρόταση του Προέδρου αυτού) έναν ευρωπαϊκό ρόλο-χαρτοφυλάκιο (πχ θέματα ανταγωνισμού, άμυνας κτλ), χαρτοφυλάκιο όμως που δεν το ασκεί σε θέματα της χώρας του, αλλά ευρωπαϊκά. Ο σημερινός πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζαν Κλωντ Γιούνκερ.

Ο πρόεδρος διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο διορίζει επίσης τους άλλους επιτρόπους, πάντοτε σε συμφωνία με τον διορισθέντα πρόεδρο, όμως για τον διορισμό όλων των επιτρόπων, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, είναι

²⁴ <http://www2.parliament.cy/parliamentgr/101/codified%2030%20march%202010.pdf>

απαραίτητη η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κατά τη θητεία τους, τόσο ο πρόεδρος όσο και οι επίτροποι εξακολουθούν να είναι υπόλογοι στο Κοινοβούλιο, το οποίο έχει την εξουσία να καθαιρέσει την Επιτροπή.

Για την λειτουργία της Επιτροπής μεριμνά το προσωπικό της (διοικητικοί υπάλληλοι, νομικοί, οικονομολόγοι, μεταφραστές, διερμηνείς, γραμματείς κ.λπ.) που είναι καταναμημένο σε διάφορες υπηρεσίες, γνωστές ως γενικές διευθύνσεις, ο δε όρος "Επιτροπή" μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο για τους 28 επιτρόπους όσο και για το μόνιμο προσωπικό ή και για το ίδιο το θεσμικό όργανο.

Σκοπός

Η Επιτροπή εκπροσωπεί και προασπίζει τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της. Επιβλέπει και υλοποιεί τις πολιτικές της ΕΕ:

1. να προτείνει νέες νομοθετικές πράξεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. διαχειριζόμενη τον προϋπολογισμό της ΕΕ και κατανέμοντας τα διαθέσιμα κονδύλια
3. μεριμώντας για την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ (μαζί με το Δικαστήριο)
4. εκπροσωπώντας την Ευρωπαϊκή Ένωση στη διεθνή σκηνή, για παράδειγμα διεξάγοντας διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.²⁵

4.2 Υποβολή Νομοθετικών Προτάσεων

Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να υποβάλει νομοθετικές προτάσεις για την αντιμετώπιση θεμάτων που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Αναλαμβάνει αυτό τον ρόλο(αρχή της επικουρικότητας) με σκοπό την προστασία των συμφερόντων της ΕΕ και των πολιτών της. Στη διαδικασία πρότασης μιας νομοθετικής πράξης, στόχος είναι η

²⁵ Cram, Laura , 1994. The European commission as a multi-organisation: Social policy and IT policy in the EU. Journal of European Public Policy, 1 (2). pp. 195-217. ISSN 1350-1763

ικανοποίηση μεγαλύτερου φάσματος συμφερόντων σε επίπεδο χωρών. Προς τούτο, κάνει χρήση εμπειρογνομόνων σε διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας της, ώστε κατά τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία να εξασφαλιστεί ότι θα καλυφθούν όλες οι τεχνικές λεπτομέρειες.

Η υποβολή νομοθετικής πρότασης γίνεται με πλειοψηφική διαδικασία. Αν με την πρόταση αυτή συμφωνούν τουλάχιστον οι 14 από τους 28 Επιτρόπους, τότε η πρόταση υποβάλλεται στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Αφού συζητήσουν και ενδεχομένως τροποποιήσουν την πρόταση, τα δύο αυτά όργανα αποφασίζουν εάν θα την εγκρίνουν ώστε να γίνει νόμος.

Σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, η Επιτροπή έχει και έναν άλλο πολύ σημαντικό ρόλο. Εκτός, λοιπόν, από σχεδόν αποκλειστικό όργανο που έχει ρόλο νομοθετικών προτάσεων, μεριμνά επίσης για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στα κράτη μέλη. Γι' αυτό τον λόγο καλείται συχνά και ως «θεματοφύλακας των Συνθηκών».²⁶

4.3 Νομοθετική διαδικασία (συναπόφαση)

Βασικά στοιχεία της διαδικασίας αυτής είναι τα ακόλουθα:

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
2. Το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο εγκρίνουν τη νομοθετική πρόταση είτε σε πρώτη είτε σε δεύτερη ανάγνωση
3. Εάν τα δύο θεσμικά όργανα δεν καταλήξουν σε συμφωνία μετά τη δεύτερη ανάγνωση, συγκαλείται επιτροπή συνδιαλλαγής
4. Εάν το κείμενο στο οποίο καταλήγει η επιτροπή συνδιαλλαγής γίνει δεκτό από αμφότερα τα θεσμικά όργανα κατά την τρίτη ανάγνωση, η νομοθετική πράξη εκδίδεται²⁷

Εάν η νομοθετική πρόταση απορριφθεί σε οποιοδήποτε από τα στάδια της διαδικασίας ή εάν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν μπορέσουν να καταλήξουν

²⁶ http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-commission/index_el.htm

²⁷ Κανελλόπουλος, Π. Ι, (2003). "Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης" Αθήνα, εκδόσεις : Σάκκουλα

σε συμβιβασμό, η πρόταση δεν εγκρίνεται και η διαδικασία τερματίζεται. Η Νομική βάση είναι τα Άρθρα 289 και 294 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁸.

4.4 Διαχείριση προϋπολογισμού και κονδυλίων

Η Επιτροπή, από κοινού με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, καταρτίζει το δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ., μακροπρόθεσμες πολιτικές για τις δαπάνες της ΕΕ. Είναι αρμόδια για την κατάρτιση και υποβολή προς έγκριση στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Έχει επίσης ελεγκτικό ρόλο σχετικά με τις δαπάνες των κονδυλίων της ΕΕ από οργανισμούς και αρχές της ΕΕ. Η διαχείριση του προϋπολογισμού από την Επιτροπή ελέγχεται εξονυχιστικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τέλος τα κονδύλια για τις πολιτικές της ΕΕ όπως για παράδειγμα για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, κτηνοτροφία, καθώς και προγράμματα εκπαίδευσης που περιλαμβάνουν ανταλλαγές φοιτητών όπως το Erasmus.²⁹

4.5. Διεθνής Εκπροσώπηση

Η Επιτροπή εκπροσωπεί επίσης διεθνώς την Ε.Ε σε όλους τους τομείς, εκτός θεμάτων κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Προς τούτους τους τομείς, ορίζεται από την Ε.Ε η Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας.

Η Ύπατη Εκπρόσωπος επικουρείται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ). Προεδρεύει στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων και κατευθύνει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας.

²⁸ http://www.mfa.gov.cy/mfa/mfa2006.nsf/eu06_gr/eu06_gr?OpenDocument

²⁹ Μούσης Νίκος Σ., 2005, Ευρωπαϊκή Ένωση, εκδόσεις Παπαζήσης

Η Επιτροπή ενεργεί ως εκπρόσωπος όλων των χωρών της ΕΕ σε διεθνείς οργανισμούς, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου.

Διαπραγματεύεται επίσης διεθνείς συμφωνίες για λογαριασμό της ΕΕ, όπως τη Συμφωνία Cotonou με αντικείμενο την αναπτυξιακή βοήθεια και το εμπόριο μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αναπτυσσόμενων χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής καθώς επίσης και αυτών του Ειρηνικού Ωκεανού.

ΜΕΡΟΣ 5.

5. Οικονομικά Όργανα

5.1 Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Η ΕΟΚΕ είναι συμβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ιδρύθηκε το 1957. Πρωτολειτούργησε ως φόρουμ συζήτησης ζητημάτων που αφορούσαν την ενιαία αγορά. Στις μέρες μας παρέχει εμπειρογνωμοσύνη στα μεγάλα θεσμικά όργανα της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο), με το να εκδίδει «γνωμοδοτήσεις» σχετικά με την προτεινόμενη κοινοτική νομοθεσία. Η ΕΟΚΕ εκδίδει επίσης «γνωμοδοτήσεις πρωτοβουλίας» για θέματα που θεωρεί ότι χρήζουν εξέτασης.

Ένα από τα κύρια καθήκοντα της ΕΟΚΕ είναι να λειτουργεί ως «γέφυρα» μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και της «κοινωνίας των πολιτών». Τα μέλη της ΕΟΚΕ εκπροσωπούν στις χώρες τους ευρύ φάσμα εθνικών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών συμφερόντων.

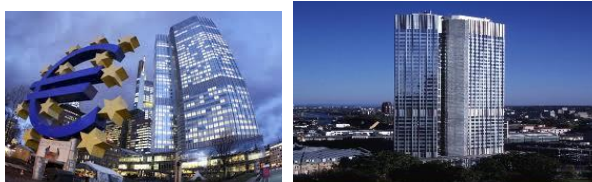
Τα μέλη είναι οργανωμένα σε τρεις ομάδες ως ακολούθως: των Εργοδοτών, των Μισθωτών και των «Διάφορες Δραστηριοτήτων» για παράδειγμα, γεωργικές οργανώσεις, ενώσεις καταναλωτών, περιβαλλοντικές οργανώσεις, οργανώσεις για την οικογένεια, μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλα.

Η ΕΚΟΕ εκδίδει κατά μέσο όρο 170 συμβουλευτικά έγγραφα και γνωμοδοτήσεις κάθε χρόνο. Όλες οι γνωμοδοτήσεις προωθούνται στα όργανα λήψης των αποφάσεων της ΕΕ και στη συνέχεια δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει 344 μέλη που εκπροσωπούν ομάδες οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων από όλη την Ευρώπη. Τα μέλη επιλέγονται από τις εθνικές κυβερνήσεις και διορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πενταετή θητεία η οποία μπορεί να ανανεωθεί.

Τα μέλη της ΕΚΟΕ δεν αμείβονται, λαμβάνουν όμως επιδόματα για την κάλυψη των εξόδων ταξιδιού και διαμονής όταν συμμετέχουν σε συνεδριάσεις. Ο αριθμός των μελών από κάθε κράτος μέλος είναι ανάλογος του εθνικού πληθυσμού δηλαδή Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο - 24 μέλη, Ισπανία, Πολωνία – 21 μέλη, Ρουμανία – 15 μέλη, Βέλγιο, Ελλάδα, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Αυστρία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία, Ουγγαρία, Βουλγαρία – 12 μέλη, Δανία, Ιρλανδία,

Φινλανδία, Λιθουανία, Σλοβακία - 9 μέλη, Εσθονία, Λετονία, Σλοβενία – 7 μέλη, Λουξεμβούργο, Κύπρος – 6 μέλη και Μάλτα – 5 μέλη³⁰.

5.2 Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), εδρεύει στη Φρανκφούρτη της Γερμανίας, και έχει την ευθύνη της διαχείρισης του ευρώ, και διαφυλάσσει τη σταθερότητα των τιμών στην ΕΕ.

Η ΕΚΤ είναι επίσης αρμόδια για τη χάραξη και την εφαρμογή της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της Ένωσης.

Ο σκοπός της ΕΚΤ η οποία και αποτελεί ένα από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ είναι :

- να διαφυλάττει τη σταθερότητα των τιμών (μέσω της διατήρησης του πληθωρισμού υπό έλεγχο), ιδίως σε χώρες που χρησιμοποιούν το ευρώ,
- να διαφυλάττει τη σταθερότητα του δημοσιονομικού συστήματος- διασφαλίζοντας την κατάλληλη εποπτεία των κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Η Τράπεζα συνεργάζεται με τις κεντρικές τράπεζες και των 28 κρατών μελών της ΕΕ, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Αυτό σημαίνει ότι η Νομισματική Πολιτική της ΕΕ ασκείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ενώ τα κράτη μέλη διατηρούν αντίστοιχα τη Δημοσιονομικής, πολιτική. Ηγείται επίσης της στενής συνεργασίας μεταξύ των κεντρικών τραπεζών της ευρωζώνης, δηλαδή των 18 χωρών της ΕΕ που έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Στις αρμοδιότητες της ΕΚΤ συγκαταλέγονται οι εξής:

- ο καθορισμός βασικών επιτοκίων για την ευρωζώνη και ο έλεγχος της προσφοράς χρήματος

³⁰ http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/ecosoc/index_el.htm

- η διαχείριση των συναλλαγματικών αποθεματικών της ευρωζώνης και η αγορά ή πώληση νομισμάτων όταν κρίνεται αναγκαία για τη διατήρηση της ισορροπίας των συναλλαγματικών ισοτιμιών
- η συμβολή στη διασφάλιση της κατάλληλης εποπτείας των κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από τις εθνικές αρχές, καθώς και της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών
- η παροχή άδειας στις κεντρικές τράπεζες της ευρωζώνης να εκδίδουν χαρτονομίσματα του ευρώ
- η παρακολούθηση των τάσεων των τιμών και η αξιολόγηση του κινδύνου που αυτές συνεπάγονται για τη σταθερότητα των τιμών στην ευρωζώνη.³¹

Η δομή και οι αρμοδιότητες της έχουν ως εξής:

- η Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία παρακολουθεί τη διαχείριση των τρεχουσών υποθέσεων της τράπεζας. Απαρτίζεται από 6 μέλη (1 πρόεδρο, 1 αντιπρόεδρο και 4 άλλα μέλη) που διορίζονται για 8 χρόνια από τους ηγέτες των χωρών της ευρωζώνης.
- το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της ευρωζώνης και καθορίζει τα επιτόκια δανεισμού που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα στις εμπορικές τράπεζες. Απαρτίζεται από τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και από τους διοικητές των 18 κεντρικών τραπεζών των χωρών της ευρωζώνης.
- το Γενικό Συμβούλιο, το οποίο συμμετέχει στις συμβουλευτικές και συντονιστικές λειτουργίες της ΕΚΤ και στην προετοιμασία της προσχώρησης νέων χωρών στην ευρωζώνη. Απαρτίζεται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και από τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών και των 28 κρατών μελών της ΕΕ.

Η ΕΚΤ είναι απολύτως ανεξάρτητη. Η Τράπεζα, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες του ευρωσυστήματος, αλλά και όλα τα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων τους δεν μπορούν να ζητούν ή να δέχονται υποδείξεις από οποιονδήποτε άλλον οργανισμό.

³¹ <https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/escb/html/image12.el.html>

Όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι εθνικές κυβερνήσεις οφείλουν επίσης να σέβονται αυτήν την αρχή.³²

Ένα βέβαιο από τα κρίσιμα ερωτήματα με την οικονομική κρίση την οποία και βιώνουμε σήμερα ειδικά στην Ελλάδα και στην Κύπρο είναι γιατί η ΕΚΤ δεν προσέτρεξε σε βοήθεια στις χώρες της ΕΕ που έπασχαν οικονομικά αγοράζοντας εθνικά ομόλογα και να τις στηρίξει. Αυτό βέβαια δεν ήταν καθόλου εφικτό γιατί αυτό το δικαίωμα δεν το έχει η ΕΚΤ, κάτι το οποίο δεν έχει ούτε η Γερμανική Κεντρική Τράπεζα για δικούς τους εθνικούς λόγους και βασικά για να αναγκάζεται το κράτος να έχει δημοσιονομική πειθαρχία, η οποία και κατάφερε να το περάσει ως όρο κατά την σύσταση της ΕΚΤ. Η απαίτηση της Γερμανίας ξεπέρασε και τα όρια της ΕΚΤ και έτσι πέρασ επίσης ο όρος ότι αν ένα κράτος έχει οικονομικά προβλήματα οι άλλες χώρες δεν θα προστρέξουν σε βοήθεια.

5.3 Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) είναι η τράπεζα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Χορηγεί χρηματοδότηση και τεχνογνωσία σε βιώσιμα επενδυτικά σχέδια, κυρίως εντός ΕΕ. Η ΕΤΕπ ανήκει στα κράτη μέλη της ΕΕ. Οι επενδύσεις που στηρίζει συμβάλλουν στην προαγωγή των στόχων της ΕΕ. Η Τράπεζα απασχολεί 1 948 υπαλλήλους και εδρεύει στο Λουξεμβούργο και διαθέτει δίκτυο τοπικών και περιφερειακών γραφείων στην Ευρώπη, αλλά και εκτός Ευρώπης.

Στηρίζει την απασχόληση και την ανάπτυξη και σίγουρα την στρατηγική «Ευρώπη 2020» που αποσκοπεί στην επίτευξη έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, επενδύοντας στη γνώση και την καινοτομία, προωθώντας την ανάπτυξη μιας πιο «πράσινης» και πιο αποδοτικής στη χρήση των πόρων οικονομίας, και συμβάλλοντας στην οικονομική, κοινωνική και περιφερειακή συνοχή. Η στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, είναι επίσης συγκεκριμένος στόχος της χρηματοδοτικής δραστηριότητας της ΕΤΕπ.

³² Γιαννίτσας Τ., 2004. Ελλάδα, η ένταξη στην ΟΝΕ και οι προκλήσεις του μέλλοντος, εκδόσεις Καστανιώτη

Περίπου το 30% των χρηματοδοτήσεων που χορηγεί η Τράπεζα κάθε χρόνο διοχετεύεται σε επενδύσεις που αφορούν κυρίως τους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, των υδάτων, της διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων και της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας.

Η εκτός ΕΕ δραστηριότητες της η ΕΤΕπ κυρίως τις χώρες που βρίσκονται σε προ ενταξιακό στάδιο, καθώς και στις γειτονικές χώρες νότια και ανατολικά της ΕΕ. Η Τράπεζα έχει δραστηριότητα σε χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, καθώς και στην Ασία και τη Λατινική Αμερική και αποσκοπεί στην στήριξη της ανάπτυξης του τοπικού ιδιωτικού τομέα, η βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών υποδομών, και πράσινη ανάπτυξη.

Η ΕΤΕπ είναι οικονομικά αυτόνομη και αντλεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων που απαιτούνται για τη χρηματοδοτική της δραστηριότητα από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές, μέσω της έκδοσης ομολόγων.

Το κεφάλαιό της ανέρχεται σε 232 δισ. ευρώ και αναλαμβάνεται από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η εξαιρετική της πιστοληπτική διαβάθμιση της επιτρέπει να δανείζεται με τους καλύτερους δυνατούς όρους³³.

5.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ETE) είναι χρηματοδοτικός οργανισμός της ΕΕ που στηρίζει την οικονομική την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ιδρύθηκε αρχικά ως κοινοπραξία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας επενδύσεων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, ιδιωτικών και δημοσίων, από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το ETE υποστηρίζει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση με την προώθηση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επενδύσεων.

Το ETE δε δανείζει χρήματα ούτε χορηγεί επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, προσφέρει όμως εγγυήσεις για επενδυτικά δάνεια και χρηματοδοτεί κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου. Τομείς που συνηθέστερα

³³ http://europedirect.pde.gov.gr/images/pubs/book_18.pdf

παρέχει εγγυήσεις είναι εξής οι τηλεπικοινωνίες, οι μεταφορές, η ενέργεια και η ανάπτυξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

Ως προς την δομή, το ΕΤΕ διαθέτει Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από επτά μέλη, εκ των οποίων δύο εκπροσωπούν την Επιτροπή, τρία μέλη την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και δύο μέλη τα χρηματοδοτικά ιδρύματα των κρατών μελών ενώ η διαχείριση του Ταμείου πραγματοποιείται από τριμελή Χρηματοδοτική Επιτροπή

Το Ταμείο διευθύνεται και διοικείται από τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το γενικό διευθυντή. Η γενική συνέλευση αποτελείται από τα μέλη του Ταμείου, δηλαδή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η οποία εκπροσωπείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΤΕπ και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που περιέχονται στο παράρτημα του καταστατικού.

Η συνέλευση συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Επιπλέον, η γενική συνέλευση:

- εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό του Ταμείου·
- αποφασίζει σχετικά με την εισδοχή νέων μελών·
- εγκρίνει την ετήσια έκθεση που υποβάλλεται από το διοικητικό συμβούλιο·
- εγκρίνει τον ετήσιο ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης·
- καθορίζει τη διάθεση και τη διανομή των καθαρών εσόδων του Ταμείου.

Τέλος, ο γενικός διευθυντής διοικεί το Ταμείο εντελώς ανεξάρτητα και διορίζεται για περίοδο πέντε ετών ανανεώσιμη.³⁴

³⁴ <http://www.eif.org/>

ΜΕΡΟΣ. 6

6.1 ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Δικαστήριο της ΕΕ εδρεύει στο Λουξεμβούργο και ιδρύθηκε το 1952. Εξασφαλίζει την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ σε όλες τις χώρες μέλη της. Διευθετεί επίσης τις νομικές διαφορές μεταξύ των κυβερνήσεων των χωρών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Πρόσωπα, εταιρείες και οργανισμοί μπορούν να προσφύγουν στο Δικαστήριο, εάν θεωρούν ότι τα δικαιώματά τους δεν έχουν γίνει σεβαστά από κάποιο όργανο της ΕΕ.

35

Στο πλαίσιο της αποστολής αυτής το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως:

1. ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, και είναι αρμόδιο για την άμεση εφαρμογή του δικαίου το οποίο και πηγάζει μέσα από τις συνθήκες
2. φροντίζει για την τήρηση των υποχρεώσεων των κρατών μελών που απορρέουν τις Συνθήκες ,
3. ερμηνεύει το δίκαιο της ΕΕ κατόπιν αίτησης των εθνικών δικαστών και διασφαλίζει την συνεπή και ομοιόμορφη εφαρμογή του σε όλα τα κράτη μέλη και ι'σονομα για όλα τα κράτη μέλη.³⁶

³⁵ http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_6999/

³⁶ Neil, Nugent (2012, σ, 322-323). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές,⁷¹ αναθεωρημένη έκδοση. Αθήνα. Εκδόσεις ΣΑΒΒΑΛΑΣ

6.2 Σύνοψη

Στο Δικαστήριο μετέχει ένας δικαστής από κάθε χώρα της ΕΕ, και το επικουρούν εννέα "γενικοί εισαγγελείς" που διατυπώνουν τη νομική γνώμη τους για τις υποθέσεις που εξετάζονται από το Δικαστήριο. Αυτό οφείλουν να το πράττουν δημοσίως, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία.

Η θητεία κάθε δικαστή και γενικού εισαγγελέα είναι εξαετής και μπορεί να ανανεωθεί. Ο διορισμός τους γίνεται κατόπιν συμφωνίας των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ. Λόγω του μεγάλου αριθμού των υποθέσεων που παρουσιάζονται ενώπιον του Δικαστηρίου και για την καλύτερη νομική προστασία των πολιτών, έχει συσταθεί ένα "Γενικό Δικαστήριο" το οποίο ασχολείται με τις υποθέσεις που υποβάλλουν ιδιώτες, εταιρείες και ορισμένοι οργανισμοί, καθώς και με υποθέσεις που σχετίζονται με το δίκαιο ανταγωνισμού.

Το "Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης" της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκδίδει αποφάσεις για διαφορές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μελών του προσωπικού της.

6.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Οι πέντε πιο κοινοί τύποι υποθέσεων για τις οποίες το Δικαστήριο εκδίδει αποφάσεις είναι:

1. έκδοση αποφάσεων, όταν εθνικά δικαστήρια του ζητούν να ερμηνεύσει ένα σημείο του δικαίου της ΕΕ
2. προσφυγές κατά κυβερνήσεων χωρών της ΕΕ λόγω μη εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ
3. προσφυγές ακύρωσης νόμων της ΕΕ που θεωρείται ότι παραβιάζουν τις Συνθήκες της ΕΕ ή θεμελιώδη δικαιώματα
4. προσφυγές για παραλήψεις των θεσμικών οργάνων της ΕΕ που δεν λαμβάνουν τις απαιτούμενες αποφάσεις
5. ευθείες προσφυγές από φυσικά πρόσωπα, εταιρείες ή οργανισμούς κατά αποφάσεων ή ενεργειών της ΕΕ.

6.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Προδικαστικής απόφασης

Τα εθνικά δικαστήρια κάθε χώρας της ΕΕ είναι αρμόδια να διασφαλίζουν ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία εφαρμόζεται σωστά στη συγκεκριμένη χώρα. Ωστόσο, υπάρχει ο κίνδυνος διάφορα εθνικά δικαστήρια να ερμηνεύσουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία με διαφορετικό τρόπο.

Για να αποτραπεί ο κίνδυνος αυτός, προβλέπεται η “διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης”. Εάν ένα εθνικό δικαστήριο έχει αμφιβολία σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος μιας πράξης ευρωπαϊκού δικαίου, μπορεί, και ορισμένες φορές οφείλει, να ζητήσει τη συμβουλή του Δικαστηρίου. Η συμβουλή που παρέχει το Δικαστήριο ονομάζεται "προδικαστική απόφαση".

Διαδικασία επί παραβάσει

Η Επιτροπή μπορεί να κινήσει τη διαδικασία αυτή αν πιστεύει ότι ένα κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωση που υπέχει βάσει του δικαίου της Ένωσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί επίσης να κινηθεί από άλλη χώρα της ΕΕ.

Και στις δύο περιπτώσεις, το Δικαστήριο ερευνά τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς και εκδίδει απόφαση. Το κράτος μέλος που διαπιστώνεται ότι έχει παραβεί υποχρέωσή του, οφείλει να παύσει αμέσως την παράβαση. Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι η χώρα δεν συμμορφώθηκε με την απόφασή του, μπορεί να επιβάλει πρόστιμο.

Προσφυγές ακύρωσης

Αν ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο, η Επιτροπή ή (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι ένας συγκεκριμένος ευρωπαϊκός νόμος είναι άκυρος, μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο την ακύρωσή του. Οι προσφυγές ακύρωσης μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και από ιδιώτες που ζητούν από το Δικαστήριο να ακυρώσει έναν συγκεκριμένο νόμο ο οποίος έχει άμεσες και δυσμενείς επιπτώσεις γι'

αυτούς προσωπικά. Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι ο εν λόγω νόμος δεν θεσπίστηκε σύννομα ή δεν βρίσκει έρεισμα στις Συνθήκες, μπορεί να τον κηρύξει άκυρο.

Προσφυγές επί παραλείπει

Η Συνθήκη επιτάσσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή να προβαίνουν σε ορισμένες περιπτώσεις στη λήψη ορισμένων αποφάσεων. Αν δεν το πράξουν, τα κράτη μέλη, τα υπόλοιπα κοινοτικά θεσμικά όργανα και (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) ιδιώτες ή εταιρείες μπορούν να προσφύγουν στο Δικαστήριο ζητώντας την επίσημη διαπίστωση της σχετικής παράλειψης.

Ευθείες προσφυγές

Κάθε φυσικό πρόσωπο ή επιχείρηση που υπέστη ζημία εξαιτίας δράσης ή παράλειψης της Ένωσης ή μέλους του προσωπικού της μπορεί να προσφύγει στο Γενικό Δικαστήριο ζητώντας αποζημίωση.

Πώς εκδικάζονται οι αποφάσεις

Για κάθε υπόθεση που τίθεται ενώπιον του Δικαστηρίου ορίζεται ένας δικαστής και ένας γενικός εισαγγελέας. Για τις υποθέσεις που υποβάλλονται στο Δικαστήριο ακολουθείται μια διαδικασία με δύο στάδια: ένα έγγραφο και ένα προφορικό στάδιο.³⁷

1. Έγγραφο στάδιο

Κατ' αρχάς, όλα τα μέρη υποβάλλουν γραπτή δήλωση στον δικαστή που έχει αναλάβει την υπόθεση. Ο δικαστής συντάσσει στη συνέχεια σύνοψη όλων των δηλώσεων και το νομικό ιστορικό της υπόθεσης.

³⁷ Neil, Nugent (2012, σ, 316-320). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές,⁷¹ αναθεωρημένη έκδοση. Αθήνα. Εκδόσεις ΣΑΒΒΑΛΑΣ

2. Προφορικό στάδιο

Το δεύτερο στάδιο είναι η δημόσια συνεδρίαση. Αναλόγως της περιπλοκότητας της υπόθεσης, η διαδικασία αυτή μπορεί να λάβει χώρα ενώπιον 3, 5 ή 13 δικαστών ή ενώπιον της ολομέλειας του Δικαστηρίου. Κατά τη δημόσια συνεδρίαση, οι δικηγόροι των διαδίκων προβάλλουν τα επιχειρήματά τους ενώπιον των δικαστών και του γενικού εισαγγελέα, οι οποίοι μπορούν να τους υποβάλουν ερωτήσεις. Ο γενικός εισαγγελέας αναπτύσσει τη γνώμη του. Στη συνέχεια, οι δικαστές διασκέπτονται και λαμβάνουν την απόφασή τους.

Οι γενικοί εισαγγελείς γνωμοδοτούν μόνον για υποθέσεις που το Δικαστήριο κρίνει ότι εγείρουν νέα νομικά ζητήματα. Το Δικαστήριο δεν ακολουθεί απαραίτητα τη γνώμη του γενικού εισαγγελέα.

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και διαβάζονται σε δημόσιες συνεδριάσεις. Συχνά οι συνεδριάσεις καλύπτονται και τηλεοπτικά.

ΜΕΡΟΣ 7

7.1 ΕΛΕΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι αρμόδιο να ασκεί έλεγχο κατά πόσον η ΕΕ δαπανά τα χρήματά της σύμφωνα με τους κανόνες και του προϋπολογισμού και για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται. Οι εκθέσεις του Συνεδρίου είναι ενημερωτικές σχετικά με τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Ένωσης.

Κάθε θεσμικό και επικουρικό όργανο με πρόσβαση στα κονδύλια της Ένωσης ελέγχεται και οφείλει να παράσχει στο Ελεγκτικό Συνέδριο τις πληροφορίες και τα έγγραφα που θα του ζητηθούν.

7.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Στην αρμοδιότητά του δεν εμπίπτουν μόνο τα ευρωπαϊκά όργανα. Οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις που διαχειρίζονται κοινοτικά κονδύλια πρέπει να αποδεικνύουν στο Συνέδριο ότι τα διαχειρίζονται ορθά. Έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των ελεγκτών του είναι να ελέγχουν εάν τα έσοδα και οι δαπάνες τηρούν τους νομικούς κανονισμούς και συμφωνούν με τις δημοσιονομικές και λογιστικές αρχές της Κοινότητας.

Παράλληλα, το Συνέδριο ενδιαφέρεται να εξασφαλίσει ότι η Κοινότητα αξιοποιεί τα χρήματά της, ελέγχοντας εάν και σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι της δημοσιονομικής διαχείρισης και με τι κόστος. Το Συνέδριο πραγματοποιεί, όποτε χρειάζεται, ελέγχους επιτόπου στα γραφεία των ευρωπαϊκών οργάνων, στα κράτη μέλη και εκτός.

Όταν το Συνέδριο εντοπίζει λάθη, παρατυπίες και πιθανές περιπτώσεις απάτης, τις γνωστοποιεί στις ενδιαφερόμενες διοικήσεις και οργανισμούς για να αναλάβουν τις δικές τους ενέργειες όποιες και να είναι αυτές, και παράλληλα ενημερώνει για τις

αδυναμίες στα συστήματα και τις διαδικασίες εξαιτίας των οποίων δημιουργήθηκαν ενδεχομένως τα προβλήματα

Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με τη διαχείριση των κοινοτικών οικονομικών δημοσιεύονται στην ετήσια έκθεσή του, μαζί με τις απαντήσεις των ενδιαφερομένων οργάνων.

7.3 ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Η ετήσια έκθεση εντοπίζει και αναφέρει τους τομείς εκείνους, στους οποίους μπορεί και είναι επιθυμητό να γίνουν βελτιώσεις. Η έκθεση, η οποία εγκρίνεται κάθε χρόνο κατά τον μήνα Νοέμβριο, εξετάζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μετά από σύσταση του Συμβουλίου, προκειμένου να δοθεί ή να μη δοθεί απαλλαγή στην Επιτροπή για τη διαχείριση του προϋπολογισμού.

Το Συνέδριο, επίσης ανά πάσα στιγμή, μπορεί να εκδώσει ειδικές εκθέσεις επί επιμέρους ζητημάτων της διαχείρισης του προϋπολογισμού. Εάν τα όργανα νομίζουν, από την πλευρά τους, ότι χρειάζονται καθοδήγηση σε ορισμένες πτυχές διαχείρισης των κονδυλίων τους, μπορούν να ζητήσουν γνωμοδότηση από το Συνέδριο και οφείλουν να ζητήσουν γνωμοδότηση πριν εκδώσουν έγγραφα σχετικά με δημοσιονομικούς κανονισμούς και ιδίους πόρους.

Το Συνέδριο διαβιβάζει, επίσης, δήλωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, η οποία βεβαιώνει την ακρίβεια των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων. Πρόκειται για επίσημη δήλωση στους φορολογούμενους ότι τα χρήματά τους δαπανήθηκαν στους τομείς και για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονταν.

ΜΕΡΟΣ 8

ΆΛΛΑ ΟΡΓΑΝΑ

8.1 Επιτροπή των Περιφερειών

Το νεότερο θεσμικό όργανο της ΕΕ, αλλά με σημαντικό ρόλο, είναι η Επιτροπή των Περιφερειών. Πρόκειται σώμα αντιπροσώπων τοπικών και περιφερειακών αρχών των που έχουν συμβουλευτικό ρόλο για ποικίλα θέματα της ΕΕ.

Απαρτίζεται από 344 τακτικά και από ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, τα οποία διορίζονται ομόφωνα από το Συμβούλιο κατόπιν προτάσεως των κρατών μελών για θητεία 5 χρόνων. Πρόεδρος της επιτροπής από τον Ιούνιο του 2014 είναι ο Βέλγος πολιτικός καριέρας Michel Lebrum. Τα μέλη της ΕΤΠ, λαμβάνουν υπόψη τα άμεσα συμφέροντα των τελευταίων στη διαδικασία της επεξεργασίας των κοινοτικών πολιτικών και, τους διαβιβάζουν τακτικά όλα τα πεπραγμένα της ΕΕ.

Τα μέλη της ΕΤΠ ασκούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα έχοντας πάντα ως γνώμονα το συμφέρον της Κοινότητας και των κρατών μελών που εκπροσωπούν.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο οφείλουν να ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών πριν από τη λήψη αποφάσεων της ΕΕ για ζητήματα που αφορούν άμεσα τις αρχές τοπικής ή περιφερειακής αυτοδιοίκησης όπως πολιτική απασχόλησης, περιβάλλον, εκπαίδευση ή υγεία.

Στα πλαίσια της λειτουργίας του αναπτύσσονται έξι άτυπες επιτροπές που εξετάζουν διαφορετικούς τομείς πολιτικής και προετοιμάζουν τις γνωμοδοτήσεις που συζητούνται στην ολομέλεια.

Οι τομείς αυτοί είναι Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής, Περιβάλλοντος, Κλιματικής Αλλαγής και Ενέργειας, Ιθαγένειας- Διακυβέρνησης- Θεσμικών και Εξωτερικών Υποθέσεων, Εδαφικής Συνοχής, Εκπαίδευσης - Νεολαίας και Έρευνας και Φυσικών πόρων.³⁸

³⁸<http://cor.europa.eu/Pages/welcome.html>

8.2 Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

Για την προστασία των πολιτών των κρατών μελών της ένωσης, έχει συσταθεί ο θεσμός του Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητή στον οποίο και καταφεύγουν οι πολίτες αν πιστεύουν ότι είναι θύματα της κακής διοίκησης των ευρωπαϊκών οργάνων και οργανισμών. Σε περίπτωση που ένας πολίτης καταφύγει στο όργανο αυτό τα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί είναι υποχρεωμένοι να του παρέχουν τα στοιχεία που θα αιτηθεί.

Ο διαμεσολαβητής είναι εξουσιοδοτημένος να απευθύνει συστάσεις στα όργανα της ΕΕ και να παραπέμπει τις υποθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έτσι ώστε εκείνο, όταν το θεωρεί σκόπιμο, να εξάγει πολιτικά συμπεράσματα από τη στάση που υιοθετεί η διοίκηση.

Όσοι επιθυμούν να υποβάλλουν καταγγελία πρέπει να απευθύνουν εντός διετίας επιστολή ηλεκτρονικά στον Διαμεσολαβητή, εκθέτοντας στοιχεία σχετικά με την ταυτότητα του καταγγέλλοντος, το θεσμικό όργανο ή υπηρεσία της ΕΕ που καταγγέλλει καθώς και τους λόγους για τους οποίους προβαίνει στην καταγγελία.³⁹

Ο Διαμεσολαβητής δέχεται καταγγελίες είναι για θέματα άδικης μεταχείρισης, διακριτικής μεταχείρισης, κατάχρησης εξουσίας, παράλειψης ή άρνησης ενημέρωσης, αδικαιολόγητη καθυστέρηση και παράτυπων διαδικασιών.

Το Κοινοβούλιο εκλέγει τον Διαμεσολαβητή για πενταετή θητεία η οποία μπορεί να ανανεωθεί. Από τις 30/6/2014 την θέση κατέχει η Ιρλανδέζα Emily O' Reilly η οποία σε δηλώσεις της μετά την ανάληψη των καθηκόντων της είπε ότι κάνοντας στρατηγικές επιλογές ως προς τον ρόλο του διαμεσολαβητή στόχος της και φιλοδοξία της είναι να συμβάλει στην αποτελεσματικότητα διαφάνεια και λογοδοσία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.⁴⁰

³⁹ <http://www.euro-ombudsman.eu.int>

⁴⁰ <http://www.ombudsman.europa.eu/home/el/default.htm>

8.3 ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Σημαντικό όργανο στην λειτουργία της ΕΕ αποτελεί ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (Επόπτης) .Ρόλος του είναι να εξασφαλίζει το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής των ευρωπαϊών πολιτών, όταν τα θεσμικά όργανα ή οι οργανισμοί της Ένωσης επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί. Ακόμα ο Επόπτης παρέχει τις συμβουλές του για όλα τα θέματα που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως η συλλογή πληροφοριών, η καταγραφή και αποθήκευσή τους, η ανάκτησή τους για ανάγνωση, η αποστολή ή διάθεσή τους. Η θέση του Ευρωπαίου Επόπτη δημιουργήθηκε το 2001 και η θητεία του είναι πενταετής και ανανεώσιμη. Εδρεύει στις Βρυξέλλες και σήμερα την θέση κατέχει ο Ιταλός Giovanni Buttarelli

Ο Επόπτης προβάλλει αυστηρούς κανόνες σε όργανα και οργανισμούς της Ένωσης ώστε να μην επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που κάνουν γνωστό δεδομένα όπως η φυλετική καταγωγή, η εθνικότητα, θρησκευτικές και πολιτικές πεποιθήσεις, πολιτική-συνδικαλιστική δραστηριοποίηση.

Εάν για κάποιο λόγο πολίτης της ΕΕ θεωρεί ότι το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής του έχει παραβιασθεί λόγω κατάχρησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, θα πρέπει πρώτα να απευθυνθείτε στα άτομα που είναι υπεύθυνα για την επεξεργασία.

Εάν δεν ικανοποιηθεί τότε από το πρέπει να έλθει σε επαφή με τον αρμόδιο υπάλληλο προστασίας δεδομένων ούτως ώστε να εξεταστεί το παράπονο του.⁴¹

⁴¹ <https://secure.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/EDPS?lang=el>

8.4 Οργανισμός επιχειρησιακής συνεργασίας

(FRONTEX)

Ο ευρωπαϊκός οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 2007/2004 του Συμβουλίου (26.10.2004, ΕΕ L 349/25.11.2004).

Ο Frontex συντονίζει την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, επικουρεί τα κράτη μέλη στην εκπαίδευση των εθνικών συνοριακών φυλάκων, μεταξύ άλλων με την καθιέρωση κοινών προδιαγραφών εκπαίδευσης πραγματοποιεί αναλύσεις κινδύνου. Παρακολουθεί δε τις εξελίξεις των ερευνών σχετικά με τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων και επικουρεί τα κράτη μέλη σε περιπτώσεις που απαιτείται επιχειρησιακή συνδρομή στα εξωτερικά σύνορα και παρέχει στα την αναγκαία στήριξη για την οργάνωση κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού.

Ο Frontex επίσης συνδέεται στενά με άλλους εταίρους της Κοινότητας και της ΕΕ, αρμόδιους για την ασφάλεια των εξωτερικών συνόρων, όπως η EUROPOL, CEPOL, OLAF, για την τελωνειακή συνεργασία και τη συνεργασία όσον αφορά τους υγειονομικούς και κτηνιατρικούς ελέγχους.

Ενισχύει την ασφάλεια των συνόρων εξασφαλίζοντας το συντονισμό των ενεργειών των κρατών μελών κατά την εφαρμογή των κοινοτικών μέτρων που αφορούν τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων.

Πρέπει να αναφερθεί ότι δεν βλέπουν όλοι με καλό μάτι την δράση του γιατί πιστεύουν ότι ο αποκλειστικός του στόχος είναι να παρεμβάλει εμπόδια στη προσπάθεια των μεταναστών να μπουν στην ΕΕ. Αυτό θεωρούν ότι έχει ως αποτέλεσμα οι μετανάστες να πέφτουν θύματα των εμπορών και να τυγχάνουν κάθε μορφής εκμετάλλευσης και εξευτελισμοί με αποκορύφωμα πάρα πολλοί να χάνουν την ζωή τους.

8.5 Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA) έχει στόχο να ενισχύσουν τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Υπάρχουν διάφορα εργαλεία για τη διαφύλαξη των εν λόγω δικαιωμάτων. Ένα από αυτά είναι ο χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων που ανακηρύχθηκε από τους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) τον Δεκέμβριο του 2000, ο οποίος επιβεβαιώνει τα δικαιώματα που απορρέουν ιδίως από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις και τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών καθώς και από τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Τον Δεκέμβριο του 2003 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να διευρύνει την εντολή του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας για να το μετατρέψει σε Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Η εν λόγω απόφαση έθεσε τέλος σε έναν μακροσκελή διάλογο, στα πλαίσια του οποίου όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν εκφράσει σαφώς την υποστήριξή τους για τη σύσταση ενός τέτοιου οργανισμού.

Τον Ιούνιο του 1999 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολονίας πρότεινε να εξεταστεί η ανάγκη για έναν οργανισμό για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τη δημοκρατία, μια ιδέα που υποστηρίχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Μετά από ευρεία δημόσια διαβούλευση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε μια πρόταση σχετικά με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων τον Ιούλιο του 2005.

Τελικά το Συμβούλιο εξέδωσε στις 15 Φεβρουαρίου 2007 τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 168/2007 για την ίδρυση Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βιέννη της Αυστρίας.

Στόχος του οργανισμού είναι να παρέχει στα συναφή θεσμικά όργανα και τις αρχές της Κοινότητας και των κρατών μελών τη συνδρομή και τις συμβουλές εμπειρογνομόνων σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα κατά την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, και να τα βοηθήσει κατά τη λήψη μέτρων και τη διαμόρφωσης

των κατάλληλων δράσεων. Προκειμένου να επιτύχει το στόχο του, ο οργανισμός θα αναπτύξει τις δραστηριότητές του σύμφωνα με τα εξής βασικά καθήκοντα:

- Συλλογή, ανάλυση και διάδοση αντικειμενικών και αξιόπιστων δεδομένων
- Ανάπτυξη της σύγκρισης και αξιοπιστίας των δεδομένων μέσω νέων μεθόδων και προτύπων
- Πραγματοποίηση και προώθηση ερευνών και μελετών στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων
- Διατύπωση και δημοσίευση συμπερασμάτων και γνώμων επί ειδικών θεμάτων, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή της Επιτροπής
- Προώθηση του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών.

Σύμφωνα με τον βασικό κανονισμό, ο οργανισμός πρέπει να εξακολουθήσει να καλύπτει τα φαινόμενα ρατσισμού, ξενοφοβίας και αντισημιτισμού ως ουσιαστικά στοιχεία για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ο FRA συνεργάζεται στενά με άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμούς που λειτουργούν τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και θα ενισχύσει περαιτέρω τη συνεργασία του με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

8.6 Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (ΕΟΑ)

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας(ΕΟΑ) δημιουργήθηκε βάσει κοινής δράσης του Συμβουλίου των Υπουργών της 12ης Ιουλίου 2004 και αποτελεί μία από τις Υπηρεσίες της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΑΑ) με έδρα του στις Βρυξέλλες.

Όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από τη Δανία, συμμετέχουν στον Οργανισμό. Η Κύπρος έγινε πλήρες μέλος του ΕΟΑ με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 25 Ιουνίου 2004. Αποστολή του Οργανισμού είναι η υποστήριξη

των προσπαθειών του Συμβουλίου και των κρατών μελών για τη βελτίωση των αμυντικών δυνατοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της διαχείρισης κρίσεων, καθώς και η υποστήριξη της ΕΠΑΑ.

Έχει επίσης ως σκοπό την προώθηση και ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα των εξοπλισμών, ενώ αποβλέπει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας, στη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής αγοράς αμυντικού εξοπλισμού, καθώς και στην προαγωγή της έρευνας.

Ο Οργανισμός υποβάλλει τακτικά έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με τις δραστηριότητές του. Στα όργανα του Οργανισμού συγκαταλέγονται ο Αρχηγός του Οργανισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Γενικός Διευθυντής. Αρχηγός του Οργανισμού είναι ο Γενικός Γραμματέας / Ύπατος Εκπρόσωπος της ΚΕΙΠΠΑ. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Steering Board) είναι το όργανο λήψης αποφάσεων του Οργανισμού. Απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο από κάθε συμμετέχον κράτος μέλος και έναν αντιπρόσωπο της Επιτροπής. Συνεδριάζει κατ' αρχήν τουλάχιστον δύο φορές ετησίως, σε επίπεδο Υπουργών Άμυνας ή των αντιπροσώπων τους και μερικές ακόμη φορές κάθε χρόνο για θέματα Εξοπλισμών, Έρευνας & Τεχνολογίας και Στρατιωτικών Δυνατοτήτων.

Ο Αρχηγός του Οργανισμού συγκαλεί και προεδρεύει των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου σε επίπεδο Υπουργών. Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο βάσει προτάσεως του Αρχηγού του Οργανισμού για τρία έτη, με δυνατότητα διετούς παράτασης. Προΐσταται του προσωπικού του Οργανισμού και είναι υπεύθυνος για την εποπτεία και το συντονισμό των λειτουργικών ομάδων. Οι δημοσιονομικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο γενικό προϋπολογισμό του Οργανισμού θεσπίζονται από το Συμβούλιο με ομοφωνία.⁴²

⁴²http://europa.eu/legislation_summaries/foreign_and_security_policy/cfsp_and_esdp_implementation/r00002_el.htm

8.7 Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL)

Η "Ευρωπόλ" είναι υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδια για την επιβολή του νόμου και την ανταλλαγή και επεξεργασία πληροφοριών ποινικού χαρακτήρα. Αποστολή της είναι να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και τη συνεργασία ανάμεσα στις ευρωπαϊκές αρχές επιβολής του νόμου με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση της διεθνούς εγκληματικότητας και τρομοκρατίας, ώστε να διαμορφωθούν συνθήκες μεγαλύτερης ασφάλειας στην Ευρώπη για όλους τους πολίτες της ΕΕ.

Η λειτουργία της Ευρωπόλ άρχισε την 1η Ιουλίου 1999 μετά την κύρωση της Σύμβασης για την Ευρωπόλ από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Την 1η Ιανουαρίου 2010 η Ευρωπόλ έγινε υπηρεσία πλήρως ελεγχόμενη από την ΕΕ με νέο νομικό πλαίσιο και ενισχυμένα καθήκοντα σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου για την Ευρωπόλ, η οποία αντικατέστησε τη Σύμβαση για την Ευρωπόλ.

Η Ευρωπόλ στηρίζει τις δράσεις των κρατών μελών για την επιβολή του νόμου σε τομείς όπως:

- η διακίνηση ναρκωτικών,
- η τρομοκρατία,
- τα κυκλώματα λαθρομετανάστευσης, η εμπορία ανθρώπων και η σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών,
- η παραποίηση/απομίμηση και πειρατεία προϊόντων,
- το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος,
- η παραχάραξη χρημάτων και άλλων μέσων πληρωμής - η Ευρωπόλ λειτουργεί ως κεντρική υπηρεσία στην Ευρώπη κατά της παραχάραξης του ευρώ.

Η Ευρωπόλ παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη με τους εξής τρόπους, όπως διευκολύνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών ποινικού χαρακτήρα ανάμεσα στις αρμόδιες για την επιβολή του νόμου αρχές της ΕΕ μέσω των ειδικών συστημάτων που διαθέτει, καθώς και του δικτύου SIENA (Ασφαλές Δίκτυο Ανταλλαγής

Πληροφοριών), παρέχοντας επιχειρησιακές αναλύσεις για τη στήριξη των δράσεων των κρατών μελών.

Επίσης καταρτίζει στρατηγικές εκθέσεις (π.χ. αξιολογήσεις απειλών) και προβαίνει σε εγκληματολογικές αναλύσεις με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, που συγκεντρώνει η ίδια ή από άλλες πηγές, παρέχοντας εμπειρογνώσια και τεχνική βοήθεια για έρευνες και επιχειρήσεις στο εσωτερικό της ΕΕ. Προωθεί επίσης τις εγκληματολογικές αναλύσεις.⁴³

8.8 Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST)

Η "Eurojust" ιδρύθηκε το 2002 με σκοπό να προωθεί και να βελτιώνει τον συντονισμό των ερευνών και των διώξεων των δικαστικών αρχών των κρατών μελών για την καταπολέμηση σοβαρών μορφών διασυνοριακού και οργανωμένου εγκλήματος. Για έρευνες και διώξεις που αφορούν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, στόχος της Eurojust είναι να ενισχύει και να βελτιώνει τον συντονισμό μεταξύ των εθνικών αρχών, λαμβάνοντας υπόψη κάθε αίτημα που προέρχεται από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, καθώς και κάθε πληροφορία προερχόμενη από οποιοδήποτε αρμόδιο φορέα. Ένας άλλος στόχος της Eurojust είναι να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, διευκολύνοντας κυρίως την υλοποίηση της διεθνούς αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και την εκτέλεση του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης.

Η Eurojust στηρίζει τις αρμόδιες αρχές για την αποτελεσματικότερη διεξαγωγή των σχετικών ερευνών και διώξεων και βοηθά τη διεξαγωγή ερευνών και διώξεων ανάμεσα σ' ένα κράτος μέλος και ένα τρίτο κράτος, ή ανάμεσα σ' ένα κράτος μέλος και την Επιτροπή, σε περίπτωση ποινικών παραβάσεων που διαπράττονται εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η Eurojust ενισχύει την αποτελεσματικότητα των εθνικών ερευνητικών και διωκτικών αρχών για την καταπολέμηση διασυνοριακού και οργανωμένου εγκλήματος, όπως η τρομοκρατία, η

⁴³ <https://www.europol.europa.eu/>

εμπορία ανθρώπων και η σωματεμπορία, το λαθρεμπόριο ναρκωτικών, η απάτη, το ξέπλυμα χρήματος.

Η Eurojust εκτελεί τα καθήκοντά της είτε μέσω των εθνικών μελών της είτε ως συλλογικό όργανο. Έχει το δικαίωμα να ζητά από τις αρμόδιες εθνικές αρχές να προβούν σε έρευνα ή δίωξη για συγκεκριμένες πράξεις, να κρίνει ότι είναι ίσως προτιμότερο να προβεί μία εξ αυτών στη διεξαγωγή της σχετικής έρευνας ή δίωξης, να αναλαμβάνει τον συντονισμό των αρμόδιων αρχών, να συγκροτεί κοινή ομάδα έρευνας, και να της παρέχει κάθε πληροφορία απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων της. Εξασφαλίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών, τις οποίες συνδράμει με την παροχή του καλύτερου δυνατού συντονισμού και συνεργασίας. Τέλος, παρέχει υλικοτεχνική υποστήριξη και διοργανώνει συναντήσεις για τη διευκόλυνση του συντονισμού μεταξύ των δικαστικών και των αστυνομικών αρχών των διαφόρων κρατών για την επίλυση νομικών θεμάτων και πρακτικών προβλημάτων.

Η Eurojust αποτελείται από εθνικά μέλη, ένα από κάθε κράτος μέλος της ΕΕ. Τα μέλη είναι αποσπασμένα βάσει του νομικού καθεστώτος της χώρας τους και διατηρούν μόνιμη έδρα στη Χάγη. Πρόκειται για έμπειρους ανώτερους εισαγγελείς ή δικαστές, ή για αξιωματικούς της αστυνομίας με ανάλογες αρμοδιότητες. Ορισμένα βοηθούνται από αναπληρωτές, βοηθούς ή αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες. Η Eurojust και τα εθνικά μέλη της επικουρούνται από διοικητική ομάδα επικεφαλής της οποίας είναι ο διοικητικός διευθυντής. Η Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου εντάσσεται στη διοικητική ομάδα της Eurojust και λειτουργεί ως ξεχωριστή και αυτόνομη μονάδα.⁴⁴

⁴⁴ Neil, Nugent (2012, σελ.344). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές, 7^η αναθεωρημένη έκδοση. Αθήνα. Εκδόσεις ΣΑΒΒΑΛΑΣ

ΜΕΡΟΣ .9

ΑΠΟΨΕΙΣ

Όπως έχει λεχθεί από την αρχή η ΕΕ είναι ένα μοναδικό πολιτειακό μόρφωμα το οποίο δεν υπάρχει παγκόσμιο προηγούμενο. Σύμφωνα λοιπόν με τους ειδικούς το πολιτικό σύστημα της ΕΕ παραμένει ένας ενδιάμεσος τύπος μεταξύ ομοσπονδιακού κράτους (ή ομοσπονδίας) και ομοσπονδιακής ένωσης κρατών (ή συνομοσπονδίας) χωρίς να υπάρχει σαφής καθορισμός του είδους.⁴⁵

Παράλληλα οι 28 χώρες μέλη παρόλο που βρίσκονται κάτω από μια στέγη έχουν τα δικά τους πολιτειακά συστήματα διακυβέρνησης τα οποία και έχουν λειτουργικές διαφορές. Για παράδειγμα, η Γερμανία είναι ένα ομοσπονδιακό κράτος όπου οι τοπικές κυβερνήσεις έχουν ανεξάρτητες εξουσίες και δε λειτουργεί πολιτειακά όπως η Κύπρος που είναι Προεδρική Δημοκρατία με σαφή διαχωρισμό της νομοθετικής από την εκτελεστική εξουσία και όπου ο Πρόεδρος δεν έχει υποχρεωτικά τον έλεγχο της Βουλής γιατί δεν χρειάζεται, σε αντίθεση με την Ελλάδα, ην οποία είναι μία προεδρευομένη κοινοβουλευτική δημοκρατία με τον πρωθυπουργό να έχει την ουσιαστική κοινοβουλευτική πλειοψηφία ή την Δανία, που είναι ταυτόχρονα κοινοβουλευτική δημοκρατία και συνταγματική μοναρχία. Η διαφορά στα πολιτικά συστήματα αντικατοπτρίζει και διαφορετικούς προσανατολισμούς. Πάντως η προσπάθεια συμπόρευσης τόσων κυρίαρχων κρατών με διαφορετικά συστήματα είναι εντυπωσιακό εγχείρημα αλλά συνάμα καθιστά την προσπάθεια και πολύ δύσκολη.

Από αυτό το σημείο ξεκινούν να υπάρχουν προβλήματα όπου για παράδειγμα μπορεί να γίνει αναφορά με ασφάλεια στο παράδειγμα της Κύπρου όπου στις 17/3/2013 είχε ζητηθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ . Νίκο Αναστασιάδη από το EYROGROUP, και το ΔΝΤ (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) να δεσμευτεί για το κούρεμα, καταθέσεων στις Κυπριακές τράπεζες (με το πιστόλι στον κρόταφο όπως δήλωσε ο ίδιος κατά την επιστροφή του στην Κύπρο) και το σχέδιο που ετοιμάστηκε τελικά απερρίφθη, γιατί αυτό έπρεπε να περάσει από την έγκριση της Βουλής, και η οποία τελικά το καταψήφισε και τότε γίναμε όλοι κοινωνοί του φόβου και της αβεβαιότητας για το μέλλον και του πανικού που προκλήθηκε με το κλείσιμο των

⁴⁵ Χρυσοχόου Δ. Ν.,(2003, σ: 48,) 'Θεωρία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης', Αθήνα εκδ. Παπαζήση,

τραπεζών μεταξύ 19-28/3/14 για αποφυγή εκροών καταθέσεων και σίγουρα ρόλο έπαιξε και η θεσμική άγνοια των Ευρωπαϊών εταιρών. Σημειώνεται ότι τον Ιούλιο του 2013 ο τότε Υπουργός Οικονομικών Μιχάλης Σαρρής σε δηλώσεις του στο τύπο είπε ότι η Γερμανία και το ΔΝΤ πίεζαν για το κούρεμα των καταθέσεων.⁴⁶

Αυτό είναι ένα παράδειγμα που γεννά το ερώτημα για το που βρίσκεται λοιπόν η αλληλεγγύη προς το κράτος που πάσχει και ποίος ο ρόλος της ΕΕ όταν μια χώρα βρίσκεται σε δύσκολη οικονομική θέση και ποιοί μηχανισμοί υπάρχουν για αρωγή, βοήθεια και για προστασία έκτος την κλοπή των καταθέσεων των πολιτών.

Κάνοντας ένα βήμα παραπέρα για εξετάσουμε την διαδικασία χρηματοδότησης της ΕΕ και βλέποντας τον προϋπολογισμό διαπιστώνουμε ότι ο ετήσιος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 142 δισ. ευρώ (στοιχεία του 2014) ποσό που αντιστοιχεί μόνον στο 1% του πλούτου που παράγουν οι οικονομίες της ΕΕ ετησίως και αναλογεί περίπου σε 244 ευρώ ανά πολίτη της ΕΕ

Σε αντίθεση με τους εθνικούς προϋπολογισμούς των κρατών μελών, ο προϋπολογισμός της ΕΕ καλύπτει χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 και συνήθως 7 έτη. Μέσα σε αυτό το διάστημα, που καλείται πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο τα κράτη μέλη της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθορίζουν το ανώτατο όριο των δαπανών της σε διάφορους τομείς («γραμμές»).

Η ιδέα να δημιουργηθεί πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο γεννήθηκε μέσα από τη δημοσιονομική κρίση της ΕΕ. Το 1979, 1984, 1985 και 1987 το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν κατόρθωσαν να συμφωνήσουν εγκαίρως τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το επόμενο έτος. Αυτό οδήγησε στη χρήση του δύσκαμπτου συστήματος των προσωρινών_δωδεκατημορίων το οποίο προκάλεσε καθυστερήσεις στην εφαρμογή των προγραμμάτων και την επιστροφή των πληρωμών στα κράτη μέλη.

Οι δράσεις και τα έργα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ αντανακλούν τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί από τις χώρες της ΕΕ σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Αυτές κατατάσσονται σε έξι ευρείες κατηγορίες δαπανών (που καλούνται «τομείς») και σε 31 διαφορετικούς τομείς πολιτικής.

⁴⁶<http://www.newsbomb.gr/kypros/story/307935/>

Προχωρώντας παρακάτω και σε σχέση με το θεσμικό σύστημα της ΕΕ διαπιστώνεται αναμφίβολα ότι αυτό είναι πρωτόγνωρο και έχει τεράστια διαφορά από αντίστοιχα άλλων διεθνών και διακρατικών οργανισμών ως προς το ότι διαθέτει υπερεθνικά και υπερκρατικά θεσμικά χαρακτηριστικά για τα οποία και γίνεται προσπάθεια να δέσουν αρμονικά.

Εντούτοις, τα χαρακτηριστικά του θεσμικού συστήματος της ΕΕ είναι ότι τα κράτη μέλη παραμένουν η ισχυρότερη πηγή πολιτικής νομιμοποίησης παρόλο που για την επιτυχία των στόχων σκοπών και επιδιώξεων της Ένωσης έχουν εκχώρηση μέρος της κρατικής τους κυριαρχίας και επίσης ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ουσιαστικά ένωση κρατών και όχι πολιτών, δηλαδή τελωνειακή και νομισματική ένωση.

Η ύπαρξη πολλών θεσμών δηλαδή η θεσμική πολυφωνία όχι όμως η θεσμική πολυγλωσσία (μία θέση ο κάθε θεσμός) αποτελεί ένα από τα συστατικά στοιχεία της λειτουργίας του πολύπλοκου κοινοτικού οικοδομήματος καθώς διαφορετικά θεσμικά όργανα παρεμβαίνουν σε διαφορετικές στιγμές της κοινοτικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων το καθένα με τις δικές του αρμοδιότητες και πολλές φορές συνδράμουν συμπληρώνουν ή ακόμα διορθώνουν απόψεις και εισηγήσεις.

Το γεγονός αυτό έχει θετικά χαρακτηριστικά, καθώς η αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων από διαφορετική οπτική γωνία αλλά και θεσμικών προσεγγίσεων, έχει την θετικότητα της άποψης ότι οι πολλοί σκάφονται καλύτερα από τον ένα όμως αυτό δημιουργεί και αρκετά προβλήματα όπως η ύπαρξη μιας δαιδαλώδους κοινοτικής γραφειοκρατίας, η καθυστέρηση στην λήψη αποφάσεων και η αναποτελεσματικότητα, αλλά και σε αρκετές περιπτώσεις το δημοκρατικό έλλειμμα.

Αν θα έπρεπε να γίνει ένας διαχωρισμός για αυτές τις κριτικές άλλες θετικές και άλλες αρνητικές σε κάθε ένα από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και θα λέγαμε ότι η άποψη που μπορεί κάποιος να εκφράσει έχει να κάνει και σε ποιο κράτος μέλος διαμένει και πόσο πραγματικά επηρεάζονται τα προσωπικά του συμφέροντα η τα εθνικά συμφέροντα.

Σε ότι αφορά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αν θα έπρεπε να υπογραμμίσουμε ορισμένα προβληματικά σημεία της λειτουργίας της αυτά θα ήταν καταρχήν η τεράστια και

πολύπλοκή γραφειοκρατική διάρθρωσή ή ακόμα και διαρρύθμιση της, η πολιτική της εξάρτηση από τα κράτη μέλη.

Σε σχέση με το πρώτο θέμα, τεράστια δηλαδή γραφειοκρατική της διάρθρωση, η Επιτροπή λειτουργεί ως ένας γιγάντιος γραφειοκρατικός μηχανισμός, ο οποίος σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι αποτελεσματικός λόγω της πολυφωνίας πολυπλοκότητας, και της διαφορετικότητας των αρμοδιοτήτων των υπουργείων στις εθνικές κυβερνήσεις. Για παράδειγμα αρμοδιότητες ενός εθνικού υπουργείου κράτους μέλους μπορεί να συμπίπτουν με τις αρμοδιότητες 6 επιτρόπων ενώ σε άλλο κράτος μέλος ο αντίστοιχος αριθμός να είναι μόνο 2 επίτροποι.

Ήδη από την Συνθήκη της Λισσαβόνας προβλέπεται η μείωση του αριθμού των Επιτρόπων, η οποία θα πρέπει εντούτοις να συνοδεύεται και από την μείωση των διοικητικών διαιρέσεων της Επιτροπής στο πλαίσιο της μιας πιο ευέλικτης γραφειοκρατίας. Σε ότι αφορά την εξάρτηση της Επιτροπής από τα Κράτη μέλη, είναι γεγονός ότι παρά τις ρητές ρυθμίσεις των Συνθηκών περί ανεξαρτησίας, οι κυβερνητικές επιλογές των κρατών μελών επηρεάζουν τις επιλογές της Επιτροπής.

Σε σχέση με τον διορισμό των Επιτρόπων από τις κυβερνήσεις των Κρατών μελών αυτό θεωρείται αρνητικό αφού κατά γενική ομολογία προέρχεται από το κόμμα που βρίσκεται στην εξουσία την συγκεκριμένη στιγμή στο κράτος μέλος και αυτό αποτελεί τροχοπέδη στην πραγματικά ανεξάρτητη λειτουργία της Επιτροπής. Στο ίδιο πλαίσιο, η έλλειψη δημοκρατικής νομιμοποίησης της δράσης της Επιτροπής έρχεται να συμπληρώσει την εξάρτησή της από τα κράτη μέλη. Μία λύση σε αυτά τα δύο θέματα θα ήταν για παράδειγμα η εκλογή των μελών της Επιτροπής, είτε με καθολική ψηφοφορία των πολιτών των κρατών μελών, είτε με έμμεση εκλογή τους από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, χωρίς την υπόδειξη τους από τις εθνικές κυβερνήσεις με ότι σημαίνει.

Η λειτουργία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επίσης ορισμένα προβληματικά σημεία, όπως είναι κατά πολλούς η αδιαφάνεια των εργασιών. Σε αρκετές περιπτώσεις λήψης σημαντικών αποφάσεων δεν έχει την δυνατότητα ο πολίτης να συμβουλευτεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων, καθώς από τον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου προβλέπεται η συνεδρίαση κλεισμένων των θυρών.

Ένα βέβαιο από τα μεγαλύτερα προβλήματα και το οποίο όμως ρυθμίζει εν μέρει η Συνθήκη της Λισσαβόνας είναι το θέμα της επίτευξης ομοφωνίας σε σημαντικά νομοπαραγωγικά και πολιτικά θέματα. Σε αρκετές περιπτώσεις αρκεί μία αρνητική ψήφος για να εμποδίσει την λήψη αποφάσεων σε σημαντικά θέματα. Οι ρυθμίσεις περί αυξημένων πλειοψηφιών της Συνθήκης της Λισσαβόνας ρυθμίζουν εν μέρει τα θέματα αυτά, εντούτοις δεν εκτείνονται σε όλα τα πεδία αρμοδιότητας του Συμβουλίου.

Σε σχέση τώρα με τα προβλήματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του μοναδικού οργάνου καθαρής και γνήσιας έκφρασης της λαϊκής βούλησης και κυριαρχίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης το βασικό πρόβλημα που θα μπορούσε να διακρίνει κανείς είναι το ζήτημα των περιορισμένων αρμοδιοτήτων του αλλά και το γεγονός ότι ως υπερεθνικό όργανο οι αποφάσεις τους δεν συμβαδίζουν με τα ιδεολογικά πιστεύω των κυβερνήσεων των κρατών μελών αφού οι πλειοψηφίες σε αυτό καμία σχέση δεν μπορούν να έχουν με τις εθνικές πλειοψηφίες.

Για αρκετά σημαντικά ζητήματα, το Κοινοβούλιο απλώς γνωμοδοτεί χωρίς η γνώμη του να είναι δεσμευτική για το Συμβούλιο, το οποίο λαμβάνει τις τελικές αποφάσεις. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας ήρθε να αυξήσει τις πραγματικές αρμοδιότητες του Κοινοβουλίου εκτείνοντας την διαδικασία συναπόφασης σε αρκετά ζητήματα, όχι όμως σε όλα.

Παρόλο που καταβάλλονται προσπάθειες για αύξηση της σημαντικότητας του κοινοβουλίου εντούτοις οι πολίτες της ένωσης δεν φαίνεται να έχουν πιστή σπουδαιότητα του κοινοβουλίου και ότι αυτό μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους ή σε μια καλύτερη Ευρώπη και αυτό φαίνεται και στις ευρωεκλογές του 2014 όπου το ποσοστό των ευρωπαίων πολιτών που μίλησαν στην διαδικασία να ψηφήσουν ήταν μόνο 42.5% και το ποσοστό αυτό είναι πανομοιότυπο με το Κυπριακό ποσοστό του 44%. Ειδικότερα οι νέοι απογοητευμένοι από την φτώχεια και την ανεργία έχουν γυρίσει την πλάτη στους ευρωπαϊκούς θεσμούς και δηλώνουν την απογοήτευση τους με το να απόσχουν σε μεγαλύτερο ποσοστό από τις εκλογές.⁴⁷

⁴⁷ <http://www.ekloges.gov.cy/>

Για την πολιτική ολοκλήρωση της Ευρώπης είναι απαραίτητη η επέκταση της διαδικασίας συναπόφασης σε όλα τα πεδία κοινοτικής αρμοδιότητας. Σε σχέση με την οικονομική διακυβέρνηση επίσης και ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα όργανα εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, και εκεί η αδιαφάνεια στην λήψη αποφάσεων είναι σημαντικό πρόβλημα και επίσης η πρόσφατη κρίση έχει αναδείξει την αδυναμία της ΕΚΤ να βοηθήσει πρακτικά τις χώρες που "πάσχουν" .

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι ο φορέας εφαρμογής της κοινής νομισματικής πολιτικής, αλλά λειτουργεί κάτω από αδιαφανές πλαίσιο και ο πολίτης δεν μπορεί να έχει ενημέρωση για σημαντικές τεχνικές αποφάσεις, οι οποίες ρυθμίζουν την οικονομική του κατάσταση. Επίσης, η ανεξαρτησία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από κράτη μέλη και οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα δεν είναι απόλυτα δεδομένη αφού στόχοι και επιδιώξεις των εύρωστων οικονομικά χωρών γίνονται πάντα αποδεκτές και εισάγονται στις συνθήκες ως περιορισμοί όπως ότι η ΕΚΤ δεν αγοράζει κρατικά ομόλογα χωρών μελών για σκοπούς βοήθειας κάτι που θα επέσπευδε την διάσωση των πασχόντων οικονομικά χωρών μελών της ΕΕ .

Τεράστιο είναι επίσης το πρόβλημα στην λειτουργία του οικοδομήματος της ΕΕ ως επίσης και η πολυπλοκότητα στην διαδικασία λήψης αποφάσεων, γεγονός που οδηγεί σε αρκετές περιπτώσεις στην θεσμική ακινησία.

Η διαδικασία συναπόφασης μεταξύ Συμβουλίου και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποτελεί μια πολύπλοκη και ακατανόητη για τον πολίτη διαδικασία, ο οποίος αδυνατεί να την παρακολουθήσει. Η απλοποίηση της διαδικασίας σε συνδιασμό με την ενίσχυση του Κοινοβουλίου και των αρμοδιοτήτων του θα μπορούσε να αποτελέσει λύση στο προαναφερθέν πρόβλημα.

Σε πολιτικό επίπεδο η κριτική που ασκείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ότι παραμένει ένας «πολιτικός νάνος». Στην κριτική αυτή ήρθε να προστεθεί, η κατηγορία ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα σε περίοδο οικονομικής κρίσης, η λειτουργεί ως θεματοφύλακας οικονομικών συμφερόντων επιβάλλοντας σκληρές οικονομικές πολιτικές στους ευρωπαϊκούς λαούς, προς όφελος του διεθνούς κεφαλαίου και δεν ορθώνει πολιτικό ανάστημα και να αρθρώσει πολιτικό λόγο και σύρετε πίσω από το άρμα του συμφέροντος και του κεφαλαίου σε βάρος της δικαιοσύνης και των πολιτών της. Το λιγότερο που θα ανέμεναν η Κύπρος και η

Ελλάδα σήμερα με τις επεμβάσεις στην Κυπριακή ΑΟΖ είναι μια ξεκάθαρη θέση από την ΕΕ ότι η Τουρκία συμπεριφέρεται στην περιοχή ως κοινός τραμπούκος και κλέφτης παραβιάζοντας κάθε κανόνα ηθικού και ειδικότερα νομικού δικαίου και ότι τέτοιες συμπεριφορές είναι απαράδεκτες και με αυτό τον τρόπο κλείνει η ίδια την πόρτα της Ευρώπης.

Αντί αυτού βλέπουμε μια χώρα που πάντοτε είχε και έχει φιλοτουρκικά αισθήματα και εμπάθεια με την Κύπρο, την Μ. Βρετανία να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες μαζί με άλλες φίλια προσκείμενες προς την Τουρκία χώρες για ανοίγματα νέων ενταξιακών κεφαλαίων αγνοώντας επιδεικτικά την Τουρκική συμπεριφορά αποθρασύνοντας τους εντελώς και αυξάνοντας τους την προκλητικότητα .

Η επικρατούσα αντίληψη είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν λειτουργεί με γνώμονα το συμφέρον των λαών της, αλλά εξυπηρετεί τα επενδυτικά κεφάλαια και τις διεθνείς της επενδύσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται σήμερα σε ένα πολύ κρίσιμο σημείο. Η εφαρμογή σκληρών και αναποτελεσματικών νεοφιλελεύθερων πολιτικών μπορεί να αποτελέσει το κύκνειο άσμα μιας Ένωσης, η οποία δημιουργήθηκε για την συμφιλίωση και την ευημερία των λαών και όχι για την οικονομική τους δυνάστευση τους εάν δεν υπακούσουν στις δημοσιονομικές προσταγές των ισχυρών.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια μοναδική μορφή οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας μεταξύ 28 ευρωπαϊκών χωρών κυρίως όμως είναι τελωνειακή και νομισματική ένωση. Μετά τον 2^ο παγκόσμιο πόλεμο προσφέρει ειρήνη, σταθερότητα και ευημερία, αρχές στις οποίες βασίστηκε η δημιουργία της και συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, των πολιτών των κρατών μελών. Επίσης δημιούργησε ένα κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα και φτιάχνει σταθερά μια ενιαία ευρωπαϊκή αγορά όπου όντως της υπάρχει ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της καθώς και αγαθών υπηρεσιών και κεφαλαίων.

Σε πολιτικό επίπεδο υπάρχουν τα χρόνια προβλήματα που διαμορφώνουν τις πολιτικές της ΕΕ, και στις μέρες μας παρατηρούμε περισσότερο από ποτέ τις αδυναμίες της οικονομικής εναρμόνισης εντός της ΕΕ. Η προσπάθεια σύγκλισης Βορράς και Νότος οι δημοσιονομικά πειθαρχημένοι και οι απειθάρχητοι όπως μας αποκαλούν δεν έχει επιτευχθεί.

Η ανακοίνωση των οικονομικών αποτελεσμάτων των ΗΠΑ που αναφέρεται σε αύξηση της Αμερικάνικης οικονομίας κατά 5% έχει θορυβήσει την ΕΕ που παραμένει σταθερά στο 0%. Τα αποτελέσματα ασκούν εκ των πραγμάτων ισχυρή πίεση στη ΕΕ όπου το μοντέλο άσκησης οικονομικής πολιτικής έχει αντίθετα αποτελέσματα από αυτά των ΗΠΑ. Επίσης το ευρωπαϊκό οικονομικό μοντέλο προκαλεί οικονομικά κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα πέραν της κοινωνικής αναστάτωσης. Η εμμονή της Γερμανίας σε χαμηλό προϋπολογισμό έφερε τους ρυθμούς ανάπτυξης στο 0% και στεγνώνει τις ευρωπαϊκές οικονομίες.⁴⁸

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ανύπαρκτη αναπτυξιακή δυνατότητα και αποδιοργανώνει τις κοινωνίες και κλονίζει την πολιτική σταθερότητα. Μέσα από αυτή την κρίση βλέπουμε να ακμάζουν δυστυχώς εθνικιστικά κινήματα αντιμεταναστευτικά συναισθήματα ως επίσης και αντιευρωπαϊκά αισθήματα. Συγκρούσεις και αναταραχές γίνονται σε πολλές χώρες στη Ελλάδα στο Μιλάνο στη Ζυρίχη με τους εμπρησμούς των αναρχικών και πρόσφατα στο Βέλγιο που πέταξαν μαγιονέζα και πατάτες στο πρωθυπουργό.

⁴⁸ Καρακούσης ,Α, ". Η Αμερική 5% και η αμετακίνητη Ευρώπη 0%, Σάββατο, 27/12/2014 Εφημερ. "ΠΟΛΙΤΗΣ" Κύπρου

Είναι επίσης οι παράλογες θέσεις όπως την Γαλλία που ζητά μηδενισμό των Ελληνικών ελλειμμάτων ενώ οι ίδιοι δεν μπορούν να φτιάξουν προϋπολογισμό με έλλειμμα κάτω του 4.2 %.

Αυτό φανερώνει ότι το απόλυτα νεοφιλελεύθερο μοντέλο οικονομίας δεν αποδίδει τα αναμενόμενα και χρειάζονται ριζικές αλλαγές οι οποίες για πολλούς ειδικούς έχουν ήδη καθυστερήσει. Αυτό είναι απαραίτητο να γίνει έτσι ώστε να επιτευχθεί η όσο το μεγαλύτερο δυνατό σύγκληση των οικονομιών των κρατών μελών της ΕΕ.⁴⁹

Περισσότερο στις μέρες μας θα μιλάμε για απόκλιση, αφού φαίνεται ότι η εκχώρηση της Νομισματικής Πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η διατήρηση από τα κράτη μέλη αντίστοιχα της Δημοσιονομικής, ήταν καταστροφική και μελλοντικά θα δημιουργήσει ακόμα περισσότερα προβλήματα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα κράτη για παράδειγμα έχουν την ευθύνη των τραπεζών τους που δρουν σε άλλα κράτη. Η "αρχή του ελέγχου της χώρας καταγωγής". Τι γίνεται όταν το κράτος καταγωγής δεν ασκεί ικανοποιητικό έλεγχο σε τράπεζα που δρα σε χώρα δημοσιονομικά πειθαρχημένη. Είναι απόλυτα λογικό να προκληθούν προβλήματα. Μήπως θα δημιουργήσει συστημικό πρόβλημα;. Επίσης και το αντίθετο με την αρχή της φιλοξενούσας χώρας. Η χώρα Α έχει ευθύνη για την φερεγγυότητα των τραπεζών της χώρας Β που δρα στο έδαφος της. Στο σημείο αυτό ο ρόλος της ΕΚΤ πρέπει να είναι καταλυτικός αφού πρέπει να είναι σε θέση να ξεχωρίζει ποιές τράπεζες είναι φερέγγυες και ποιες όχι.⁵⁰

Με όλα αυτά, το μοντέλο του «ευρωπαϊκού κράτους» ή της «ευρωπαϊκής ομοσπονδίας», δείχνει να μην τελεσφορεί και να είναι πιο αδύναμο από ποτέ.

Οι Θεωρίες Ολοκλήρωσης δεν αναγνωρίζουν στην Ευρώπη την δυνατότητα να αντιληφθεί τον εαυτό της ως πρωταγωνιστή στην διεθνή σκηνή. Έτσι, η Ένωση, δεκαετίες μετά, δεν έχει διαμορφώσει μία ξεκάθαρη στρατηγική αντίληψη του

⁴⁹ Καρακούσης ,Α, ". Η Αμερική 5% και η αμετακίνητη Ευρώπη 0%, Σάββατο, 27/12/2014 Εφημερ. "ΠΟΛΙΤΗΣ" Κύπρου

⁵⁰ P.D. Grauwe, 2008. Τα οικονομικά της νομισματικής ένωσης. 6^η εκδ. Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση

παγκόσμιου ρόλου της και δεν φαίνεται να μπορεί να παράξει άλλου τύπου ισχύ πλην της οικονομικής⁵¹.

Το ερώτημα που γεννάται είναι που θα οδηγήσει η κρίση χρέους που μαστίζει τις αδύναμες οικονομικά χώρες της ΕΕ οι αυτές με την κρίση χρέους και τελικά που θα οδηγηθεί την ίδια η ΕΕ, και ποια στάση θα τηρήσουν οι ισχυροί.

Θα στηρίξουν αδύναμες χώρες για να επωφεληθούν από την ελεύθερη αγορά για τις παραγωγικές οικονομίες τους ή θα εγκαταλείψουν την ευρωπαϊκή ιδέα; Ποίος ο ρόλος των αδύναμων χωρών; Ποία δημοκρατική διαδικασία και παραγωγή πολιτικής θα είναι υπέρ αυτών όταν οι ισχυροί δεν «παζαρεύουν» μέρος από οικονομικά και πολιτικά τους δικαιώματα;

Η ιδέα της ελεύθερης αγοράς, της δημιουργίας ευρωπαϊκών οργάνων όπου ο ευρωπαίος πολίτης θα καταφύγει όταν δει ότι αδικείται από την χώρα του, και όλων των άλλων θεσμικών οργάνων, μόνο οφέλη μπορούν να προσδώσουν στον καθένα μας. Αυτό θα μειώσει τον ευρωσκεπτικισμό και θα ενδυναμώσει την ιδέα της ενωμένης Ευρώπης.

Οι διαφορετικές ταχύτητες με τις οποίες αναπτύσσονται οι οικονομίες των χωρών κρατών μελών είναι ενδεικτικό για την Ευρώπη όχι των δύο ταχυτήτων όπως λεγόταν πιο παλιά αλλά των πολλών σήμερα. Αυτό πρέπει να αλλάξει και μάλιστα σύντομα. Οι αλλαγές δεν πρέπει να γίνονται σε ρυθμούς χελώνα και να είναι κομμένες και ραμμένες στα μέτρα των ισχυρών έχοντας ως έγνοια να μην εκθέσουν στον παραμικρό κίνδυνο τις παντοδύναμες οικονομίες τους. το παράδειγμα της Γερμανίας είναι μπροστά μας που ότι ζητήσει οικονομικά είναι δεδομένο ότι θα επιβληθεί.

Πολύ πρόσφατα είχαμε την κραυγή απόγνωσης του Ιταλού πρωθυπουργού Ματέο Ρέντσι κατά την διάρκεια ομιλίας του στο κοινοβούλιο της Ρώμης με την ολοκλήρωση του εξαμήνου της ιταλικής προεδρίας και αναφερόμενος στο μέλλον της ΕΕ είπε :

«Πρέπει να ερμηνεύσουμε την φάση που έχει ξεκινήσει ως μοναδική ευκαιρία: ή αλλάζουμε κατεύθυνση ή χάνουμε την Ευρώπη. Βρισκόμαστε σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη, μεταβατική περίοδο και η Ευρώπη είναι μπροστά σε ένα σταυροδρόμι και

⁵¹ G. Voskopoulos, (2006, σελ,12) “ Transatlantic relations and European integration-Realities and Dilemmas”. India, Hyderabad: The Icfai University press.

πρέπει να μετατρέψει και πάλι την εξωτερική της πολιτική σε ευκαιρία να εξασφαλίσει μια ξεκάθαρη, δική της ταυτότητα και μια νέα πολιτική επενδύσεων. Απαιτείται να σταματήσουμε να δίνουμε περισσότερο βάρος στα μηδέν κόμμα και στη λιτότητα, απ' ότι στην υγεία των παιδιών μας».

Αναφερόμενος στη φάση που διέρχεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο επικεφαλής της ιταλικής κυβέρνησης πρόσθεσε: «στην όλη αντιπαράθεση η οποία αναπτύσσεται στην Ευρώπη, κάποιιο θεωρούν ότι έχουν γίνει πολλά και κάποιιο άλλοι ότι δεν έγινε τίποτα. Όλοι όμως είναι πεπεισμένοι ότι η Ένωση, τώρα, έκανε μια επιλογή πολιτικού χαρακτήρα. Μπορεί να μην είναι αρκετή -αυτό θα εξαρτηθεί από τον Γιούνκερ -αλλά η πολιτική πρέπει να ασκήσει το επάγγελμά της και όχι να αφήσει την Ευρώπη στα χέρια των τεχνοκρατών».⁵²

Η ΕΕ σήμερα πρέπει να επιδιώξει την προσέγγιση μεταξύ των πολιτών και των ευρωπαϊκών θεσμών. Οι πολίτες στηρίζουν τους στόχους της Ένωσης, αλλά δεν τους είναι πάντα ορατά τα αποτελέσματα. Θέλουν τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να είναι ευκολόχρηστοι και εύκαμπτοι και να καταστούν αποτελεσματικοί και με διαφάνεια. Δεν τους είναι αρκετό να ενημερούν οι αριθμοί αλλά να έχουν ευημερία οι ίδιοι μέσα στα εθνικά σύνορα που κατοικούν.

Δεν τους ενδιαφέρει η πολυπλοκότητα της κατάρτισης του προϋπολογισμού ή πόσα έργα περιλαμβάνει. Ενδιαφέρονται όπως κάποια από τα έργα που θα πραγματοποιηθούν να έχουν θετικό αντίκτυπο στη καθημερινή τους ζωή.

Ο πολίτης ζητάει μια σαφή, διάφανη, αποτελεσματική, δημοκρατική, κοινοτική πολιτική η οποία θα οδηγήσει σε μια Ευρώπη που θα δείχνει την κατεύθυνση για τη μελλοντική πορεία του κόσμου. Μια πολιτική που παράγει συγκεκριμένα αποτελέσματα, δηλαδή περισσότερες θέσεις εργασίας βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, κοινωνικές παροχές και ασφάλεια. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι, γι' αυτό, η Ευρώπη έχει ανάγκη από ανανέωση των θεμελίων της και μεταρρύθμιση.

Θέλει μια Ευρώπη που λειτουργά με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Οι πολίτες να δηλώνουν με περηφάνια πρώτα ότι είναι ευρωπαίοι και μετά την εθνική τους καταγωγή. Η Ευρώπη σήμερα "φτιάχνει δρόμους" για το "ωραίο αγωνιστικό όχημα που θέλει να μετατραπεί" όμως δεν βλέπει ότι είναι ακόμα "τρένο ταχείας

⁵² <http://ikypros.com/?p=67968>

κυκλοφορίας, σίγουρα όμως δεν είναι η ατμομηχανή που ήταν όταν αρχικά ξεκίνησε και οφείλει πρώτα να φτιάξει τις ράγες που θα κινηθεί και μετά, ως άλλως μεταξοσκώληκας να κάμει την μεταμόρφωσή της.

Η Ευρώπη δηλαδή η ΕΕ η Τρίτη σε μέγεθος πολιτική οντότητα στον πλανήτη μετά την Κίνα και την Ινδία πρέπει να ακούσει και τις ανησυχίες των πολιτών της και τους φόβους τους που μεγαλώνουν εξ αιτίας της φονταμενταλιστικής στάσης που τηρούν οι σουνίτες μουσουλμάνοι για τον δυτικό κόσμο και όσους δεν ασπάζονται τις θέσεις τους με πρόσφατα παραδείγματα τις επιθέσεις στη Γαλλία σε σατιρικό περιοδικό σε εβραϊκό εμπορικό κατάστημα καθώς επίσης και στην καρδιά της ΕΕ τις Βρυξέλλες όπου σκόπευαν να προβούν σε τρομοκρατικές επιθέσεις οι οποίες αποτραπήκαν.

Πρέπει να φροντίσει ώστε όλες οι χώρες να μπορούν να τρέξουν στο ίδιο τέμπο και να τερματίζουν μαζί ή τουλάχιστον πολύ κοντά μεταξύ τους και όχι να υπάρχει τόσο χάσμα. Το ταξίδι με το τρένο είναι ωραίο και ξεκούραστο φτάνει όλοι που σκοπεύουν να μεταβούν στον ίδιο χρόνο στο ίδιο σημείο να χρησιμοποιούν το ίδιο μέσο μεταφοράς και όχι να χρησιμοποιούν τα δικά τους ακριβά και γρήγορα οχήματα. Θα δούμε αν η Ένωση θα καταφέρει, μέσα από τα προβλήματα και τις δυσκολίες θα φτάσει στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ποια θα είναι η μορφή της ή θα υποκύψει και τελικά θα αλλάξει μορφή και ίσως διαλυθεί στα εξ ων συνετέθη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γ.Α. Βοσκόπουλος, "Ευρωπαϊκή Ένωση-Θεσμοί, Πολιτικές, Προκλήσεις, Προβληματισμοί", Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη, 2009.
2. Γιαννίτσης Τ., 2004. Ελλάδα, η ένταξη στην ΟΝΕ και οι προκλήσεις του μέλλοντος, εκδόσεις Καστανιώτη
3. Ιωακειμίδης, Π. (1995, σελ, 310-312), Ευρωπαϊκή Πολιτική Ένωση, Θεωρία – Διαπραγματεύσεις, Θεσμοί και Πολιτικές. Η συνθήκη του Μάαστριχ και η Ελλάδα. Αθήνα: εκδ. Θεμέλιο
4. Κανελλόπουλος, Π. Ι, (2003). "Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης" Αθήνα, εκδόσεις : Σάκκουλα
5. Καρακούσης ,Α, ". Η Αμερική 5% και η αμετακίνητη Ευρώπη 0%, Σάββατο, 27/12/2014 Εφημερ. "ΠΟΛΙΤΗΣ" Κύπρου
6. Μούσης Νίκος Σ., 2005, Ευρωπαϊκή Ένωση, εκδόσεις Παπαζήσης
7. Στεφάνου, Κ. (2007). "Το θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" επιμέλεια στο Μαραβέγιας, Ν, Τσινισιζέλης , Μ. "Νέα ευρωπαϊκή ένωση. Οργάνωση και πολιτική. 50 χρόνια. Αθήνα. Εκδ. Θεμέλιο
8. Χρυσόχου Δ. Ν.,(2003, σ: 48,)"Θεωρία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης", Αθήνα εκδ. Παπαζήση
9. P.D. Grauwe, 2008. Τα οικονομικά της νομισματικής ένωσης. 6^η εκδ. Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Cram, Laura, 1994. The European commission as a multi-organisation: Social policy and IT policy in the EU. Journal of European Public Policy, 1 (2). pp. 195-217. ISSN 1350-1763
2. G. Voskopoulos, 2006 "Transatlantic relations and European integration- Realities and dilemmas "The Icfai University Press, Hyderabad, India, ,
3. Neil, Nugent (2012). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές, 7^η αναθεωρημένη έκδοση. Αθήνα. Εκδόσεις ΣΑΒΒΑΛΑΣ

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ- ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

1. <http://cor.europa.eu/Pages/welcome.html>
2. http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_6999/
3. <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14866-2014-INIT/el/pdf>
4. <http://ec.europa.eu> "The EU Single Market: Fewer barriers, more opportunities", "Activities of the European Union"
5. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:12012E/TXT>
6. http://europedirect.pde.gov.gr/images/pubs/book_18.pdf
7. http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/index_el.htm
8. http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/ecosoc/index_el.htm
9. http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-commission/index_el.htm
10. http://europa.eu/legislation_summaries/foreign_and_security_policy/cfsp_and_esdp_implementation/r00002_el.htm
11. http://europa.eu/lisbon_treaty/full_text/index_el.htm
12. http://europa.eu/scadplus/constitution/council_el.htm#INTRO
13. <http://ikypros.com/?p=67968>
14. <https://secure.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/EDPS?lang=el>
15. <https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/escb/html/image12.el.html>
16. <http://www.eif.org/>
17. <http://www.ekloges.gov.cy/>
18. <http://www.euro-ombudsman.eu.int>
19. <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/el/election-results-2014.html>
20. <http://www.european-council.europa.eu/home-page.aspx?lang=el>
21. <http://www.eurojust.europa.eu/Practitioners/operational/Pages/casework>
22. <https://www.europol.europa.eu/>
23. http://www.mfa.gov.cy/mfa/mfa2006.nsf/eu06_gr/eu06_gr?OpenDocument
24. <http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article415>
25. <http://www.newsbomb.gr/kypros/story/307935/>

26. <http://www.ombudsman.europa.eu/home/el/default.htm>
27. <http://www.parliament.cy/parliamentgr/101/codified%2030%20march%202010.pdf>
28. <http://pdf.politis-news.com/27/12/2014>
29. http://www.uom.gr/eu_synt/
30. <http://www.vouliwatch.gr/%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CE%B2%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%AE/#.VIhwtDGUf5M>